

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljenje na dom račun se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Krščansko socialstvo.

I.

Povodom govorov dr. Tavčarja in dr. Kušarja v Logatcu je ljubljanskega škofa Sancho Pansa v »Slovenca« zopet jedenkrat renomiral s krščanskim socializmom kakor kmetski bahač s svojimi tolarji, dasi je ta krščanski socializem v resnici samo politični in gospodarski — »G'schnas«.

Katoliška cerkev je bila dolga stoletja najzvestejša zaščitnica fevdalizma. »Moli in delaj« to je bilo in je v bistvu še danes bistvo njenega socialnega programa in glede ljudske bede je ravnala vedno tako, kakor tisti finančni baron, kateremu je velik siromak potožil svoje gorje. Finančni baron je bil ginjen do solza, poklical je hlapca in mu ukazal: Janez, vrzi tega človeka ven, drugače mi še poči srce — dal mu pa ni ničesar.

Ko je pa bilo socialno gibanje postalo že močno, ko je vrelo mej zapostavljenimi stanovi in so ti začeli podirati stebre socialnega reda tako, da je začela razpadati tudi tista skala, o kateri je rečeno, da je še peklena vrata ne podero, tedaj se je cerkev začela tresti za svoje gospodstvo in za svoje dohodke in so duhovniki v raznih krajih hiteli snovat krščanske socialne stranke.

Nekdanji angleški ministrski predsednik Benjamin Disraeli je o svojem predniku Robertu Pellu rekel, da je našel svoje nasprotnike pri kopanju in jim odnesel njih obleko. Tudi snovatelji krščanskega socializma so tako storili. Ukradli so duševno last modernega liberalizma, jej prišli nekaj krp, ki naj jej dajo klerikalno podobo in naj bodo v korist klerikalizmu — in krščanski socializem je bil gotov. Še predno se je klerikalcem sploh kaj sanjalo o socialnih zadevah, je moderni liberalizem že delal za uresničenje svojega programa, za gospodarsko in duševno povzdigo vseh slojev, za razširjenje političnih pravic in za socialne reforme, ki naj jih izvede država s svojo oblastjo. Ostal je pri tem na stališču individualne

lasti v nasprotju s socialno demokracijo, ki deluje na kolektivizem.

Program modernega liberalizma so si prisvojili krščanski socialisti, in dokler so se tega programa držali, so bile tudi simpatije nemansestrskih liberalcev na strani krščanskih socialistov. Na Dunaju so liberalci odločili boj pri volitvah v občinski zastop; krščanski socialisti so zmagali, ker so liberalci, zlasti uradniki in učitelji, zanje glasovali v II. razredu. Kako se je pri nas mislilo o tem gibanju, svedoči posebno dobro prvi zaupni shod narodno-napredne stranke l. 1894, ki je izrekel svoje simpatije krščansko-socialnemu gibanju pod vodstvom onega dr. Luegerja, ki se je kmalu potem tako konenito prelevil.

S papeževo encikliko »Rerum novarum«, ki obsega vse bistvene nauke modernega liberalizma kakor so jih papežu suflirali kardinali Manning, Gibbons in Mermillod, je dobilo krščansko-socialno gibanje močno zaslombo, a komaj se je začela ta struja razvijati, je že posegel Vatikan vmes in sam porezal korenine tega drevesa. Avstrijski škofje so dali temu povod. Poslali so ranjkega kardinala Schönborna v Rim in ta je dosegel, da je dobil dunajski nuncij ukaz, poklicati k sebi voditelje krščanskih socialistov in jih prisiliti, da podpišejo izjavo, s katero se zavezujejo, da bodo v vseh zadevah brezpogojno pokorni škofom in da bodo pustili kapital in kapitalizem v miru. To je čisto naravno. Cerkev je največji kapitalist, in da tekmujejo škofje kot kapitalisti z vsakim židovskim spekulantom, to priča počenjanje olomuškega škofa Kohna pa tudi — Gornji grad.

Ravno tako, kakor pri nas se je zgodilo drugod. Vodja krščanskih socialistov v Švici, Decurtius, je dobil brco, ko se je v St. Gallenu zavzel za kandidaturu protestanta. Francosko krščansko socialno organizacijo, ki sta jo ustvarila grof De Mun in Harmel, so škofje ubili. V Belgiji je škof suspendiral župnika Daënsa,

ker se je zavzemal za dejansko uveljavljenje krščanskega socializma in so škofje razgnali to stranko in ravno zdaj je zadržala krščanska demokracija v Italiji smrtni udarec.

Kar se danes imenuje krščanski socializem, je le še karikatura tega, kar je bil v začetku. Pri državnih uradnikih je navada, da dobe najprej naslov — na primer dvornega svetnika — in potem šele značaj. Krščansko-socialne stranke so pa imele najprej naslov in značaj, a so izgubile značaj in danes je njih namen le, delovati na to, da se narodi organizujejo tako, da postanejo fevd katoliške cerkve. Tudi dr. Krek je pospravil načela, ki jih je nekdanj zastopal in kot tak pravi politični renegat je sedel še lani za mizo in spisal pamflet o socializmu.

Krščanski socializem je danes, s socialnega stališča presojen, samo G'schnas — ne krop ne voda — a če se ne motimo, je že v svetem pismu rečeno, da se mlačna jed ven pljune. In tako se zgodi tudi pri nas.

V Ljubljani, 11. oktobra.

Pred otvoritvijo državnega zbora.

8. t. m. je pisal dr. Körber načelniku češkega kluba, dr. Pacáku, naj mu imenuje zaupnike, ki bi se udeležili posvetovanj zaradi narodno-jezikovnih razmer na Češkem in Moravskem. Dr. Pacák je imenoval: sebe, dr. Stránskega, dr. Brzorada, dr. Herolda, dr. Kramáfa in dr. Žáčka. V torek, 14. t. m. se začne dr. Körber pogajati z voditelji parlamentarnih strank. Ta pogajanja imajo dva namena: spraviti parlamentarno delovanje v tek ter urediti nemško češko jezikovno vprašanje. Zato se bo razgovarjal dr. Körber najprej z voditelji strank, potem z zastopniki češkega in nemškega naroda. O načinu postopanja pri teh konferencah bo odločil ministrski svet. Pogajanja se bodo vršila hkratu z delovanjem državnega zbora, ki se snide dne 16. t. m. Vendar se pogajanja zaključijo, predno pride pred parlament nagodba. Leta 1900, ko je Körber nastopil svoje

ministrsko predsedništvo, je bil položaj skoraj isti kakršen je danes. Tudi takrat je grozila obstrukcija z desne in z leve. Ali tedaj se je pogajal Körber le z voditelji čeških in nemških strank, sedaj pa se pozovejo k posvetovanjem zastopniki vseh kronovin. Leta 1900. je Körber le poslušal ter igral docela pasivno ulogo, sedaj pa bo nastopil s svojimi predlogi ter bode dajal povsod iniciativo. Od leta 1900. se v jezikovnem vprašanju ni zgodilo nič bistveno novega. Čehi zahtevajo, da se popravi krivica, ki se jim je zgodila 17. oktobra 1899, t. j. da se jim vrnejo jezikovne naredbe, Nemci pa nočejo slišati o tem.

Naloge parlamenta.

»Národní Listy« poročajo: Naloge, ki čakajo parlament v jesenskem zasedanju, niso niti mnogoštevilne, niti velike. Najprej pride na vrsto državni proračun za leto 1903, bruseljska konvencija radi sladkorja ter izreden kredit za olajšavo bede, katero so povzročile vremenske nezgode in ujme. Finančni minister dr. Böhm-Bawerk bo imel že v prvi seji svoj finančni ekspozé, ki se izroči v pretres odseku. Zbornica se bode bavila najprej z nujnimi predlogi, s tiskovnim zakonom in z nekaterimi drugimi, nerešenimi predlogami. 36 nerešenih nujnih predlogov je ostalo od zadnjega zasedanja. Vsenemška stranka se baje svojim starim nujnim predlogom odpove, zato pa bo stavila nove: radi nemškega državnega jezika, radi obravnave Wallburgove v Ljubljani in radi obsodbe nemških uradnikov na Ogrskem. Nemška napredna stranka bode interpelirala radi volilnih list na Dunaju, nemška ljudska stranka bo interpelirala radi afére Jellineka itd. Prve seje bodo bržčas zopet neplodne ter se bode čas ubijal z nepotrebnim govorenjem. Zasedanju pa je določeno le devet tednov. Samo nagodbeno in proračunsko vprašanje vzame nekaj tednov.

V dobi štrajkov.

Hkratu so nastali veliki delavski štrajki na Francoskem, v Švici in v Ameriki. V Franciji štrajka že sedaj nad 70 tisoč rudokopov. Skoraj v vseh rudnikih

LISTEK.

Iz farovžev.

Važna oseba v vsaki fari je cerkovenik. V obče je vsak pretkan tiček, ki ve za skrivnosti »gospodova«, včasih jim je celo prav iskren tajnik. Pije rad. Botrinje, upeljavanja, pogrebi, sedmine, poroke — vse to mu nudi ugodno priliko, da gasi svojo brezmejno žejo. Slišal sem nekoč zatrjevati, da se človek osobito s tem razlikuje od živine, da pije tudi tedaj, kadar nima žeje; — zato mi je bil vselej vsak cerkovenik v tem pogledu — uzor človeka. Kadar pa je cerkovenik toli priden in »namazan s potrebnimi mastmi«, potem se zna tudi prilizovati farovski »milostivi«, zna z njo galantno ravnati, kakor se spodobi z damami, in zato dobi za »gospodovim« hrbtom marsikatero »dobroto«.

Moj najbolj značilen cerkovenik je bil svoje dni neki Tonček; odlikoval sem ga s tem, da sem mu nadel jako nežen naslov: »možnarček«. Najprijetnejša doba za možnarčka je bila ob času bernje. Takrat se je tako blaženo smejal, gledal tako sveto, da se je zdelo, da nebeški

Oče nima na vsem svetu pohlevnejše in nedolžnejše stvarice. A to je bilo le jutraj; popoldne je bil že vselej peklenščku ljubši. V vsaki hiši malodane je bil pripravljn za naju mal »požirek«, in to je Tončku nenavadno ugajalo.

Nekoč je šel na takem bernjskem potovanju naš »možnarček«, že precej mehak in razposajen, s svojim nosačem pred menoj. Nakrat se je zalezel v grm ob stezi. Tonček ga je černo pogledal ter se naposled nad njim raztogotil: »Daj mi gmah! Pravim ti zlepa, pust' me pri mir! Ali mi ne greš s pot?« In zaganjal se je v grm ter ga ošteval, dokler ga ni prijel nosač pod pazduho ter potegnol od sovražnega grma. Smeha vreden prizor! Nehoté sem se spomnil pri tem zaslovela Don Quijota, ko je naskakoval mlin na veter.

Ali Tončka je včasih tudi trkala luna. Ko sva se nekoč našla na potovanju v gostilni, sem mu pred vso pošteno sosesko obljudil, da mu plačam, kolikor si zaželi njegovo suho grlo najboljše starine, ako izpije poprej dva litra vode. In Tonček se je lotil z vso vneto sicer mu sovražno vodo. In s polnim duškom jo je lokal, a zlovolljno me je pogledal, ko je

izpil vodo ter je rujno vince stalo pred njim, ki ga Tonček ni mogel več piti, saj je imel poln želodec — vode, da se mu je zehalo od nje.

Pravice si je seveda svojil Tonček velike, kadar je bil korajžen. Nekoč v nedeljo je pri krščanskem nauku, ko je stari župnik že nad uro govoril na prižnici, vstal s klopi, prižgal sveče ter, postavivši se pred altar, dejal nekam zapovedovalno: »Za danes pa je tega že dovolj!« Stari župnik, Bog mu daj dobro, pa je poznal možnarčka in smehljaje omenil: »Tonček ima že prav!« ter — končal. A za to »junaštvo« jo je po večernicah skupil Tonček doma od svojega zakonskega rebra!

Na drugi fari sem imel cerkovenika, ki je bil hkratu tudi organist. Bil je dovtipen človek, ki je znal podložiti najstarejšim polkam in mazurkam pobožno besedilo ter preludiral marše in parafraziral dunajske valčke. Ženske so ga rade imele in pevke, navidezno pobožne dušice, so strahovito stregle po njegovem samstvu. Neka Jera, član »Marijine družbe« in huda tercijalka, pa ga je končno ujela. Pomagala mu je sveče natikati, lestence snaziti in altarje pogrinjati. In enkrat sta šla

skupaj tudi cerkveno uro navijati. In nesreča je hotela, da ju je zalotil novi župnik baš v trenutku, ko sta se ob naviti uri — privljala drug k drugemu...

Že naslednjega tedna je bil ubogi orglavček ob svoje samstvo. Torej... ure ne navijaj s tercijalkami!

Neki moj župnik je bil sicer pobožen, a pustil si je svojo proračunsko bogoslužnost hkratu debelo plačati od krotkosrčnih ovčic. Razun tega je bil tudi navihan. Nekoč je prišel ukaz okrajnega glavarstva, da se mora pokopavanje na starem mirovdvoru ustaviti ter odmeriti pod hribom, četrt ure daleč, nov prostor za pokopališče. Na določeni dan je bila napovedana uradna komisija; v to svrhu se je imelo pod hribom izkopati dan poprej več jam, da se izpozna, ali niso ondi morda mokrotna tla. Župniku ni bil po volji tako oddaljen kraj, zato je na tihem naročil fantom, naj nanosijo ponoči v izkopane jame po dva škafa vode. Slavni komisijon je došel, zagledal v jamah vodo, v svoji izpričani modrosti razsodil, da so ondi mokrotna tla, in — pokopališče je ostalo blizu cerkve.

Toda neprimerno bolj je zaslovel isti župnik po tem, da je povabil znanega

se je ustavilo delo. V okraju Pas-de-Calais je med 50.000 rudokopi prenehalo delati 47.600 delavcev. Štrajkujoči so dobro organizovani ter odstranjajo vse tuje delavce. Izšle so proklamacije, v katerih se pozivljajo tudi obrtni in poljedelski delavci, naj se štrajku pridružijo ter se apelira na vojaštvo, naj delavcev ne preganja, češ, celo polkovniki so se puntali proti ukazom, ki se niso strinjali z njih nazori. Štrajk se seveda širi. Doslej se ni primerilo še nikjer večjih nemirov in izgredov. Orožniki imajo službo neprestano. Morda se pridružijo štrajkujočim tudi železniški in tovarniški delavci. Po tovarnah imajo podjetniki že sedaj velike skrbi, ker jim v treh tednih zmanjka goriva. — V Ameriki je sklenilo 260 delavskih premogokopnih društev štrajkati. Zato primanjkuje že na mnogih krajih premoga. Primerili so se že izgredi in se je streljalo. V Genfu je sklenilo 224 zastopnikov delavcev začeti takoj generalen štrajk. Tesarji, stavci, železničarji, tovarnarski delavci so večinoma ustavili svoje delo. Podjetniki so mnogo delavcev odpustili. Nekaj jih je bilo izgnanih preko meje.

Najnovejše politične vesti.

S katerim dnem se računa nova domovinska pravica tujezemcem? Dunajski magistrat stoji na stališču, da se račun za pridobitev domovinske pravice po novem zakonu tujezemcem šele čas od 1. januarja 1896, ko se je domovinski zakon sprejel in potrdil. Vsled tega ni sprejel v občinsko zvezo onih, ki so prosili na podlagi štetja od 1. januarja 1891. Namestništvo je bilo z magistratom istega mnenja. Ministrstvo notranjih zadev pa je odločilo, da velja za tujezemce kakor za domačine rok 1. januarja 1891. — Nižjeavstrijski krščanski socialisti priredijo jutri v St. Hipolitu velikanski strankarski shod. Peljali se bodo z Dunaja v petih posebnih vlakih. Župan je odklonil vsako odgovornost za mir in red, vsled česar se je že konsigniralo vojaštvo. — Ruski general Ignatijev se je izrazil napram poslancu Klofatu o nemško-slovanskem boju v Avstriji, da so Nemci hujši kot Turki, ker Turki niso nikomur vzeli jezika in vere. — Nemški naselbinski kongres se je sešel včeraj v Berlinu. — Burski generali pridejo med 20. in 25. t. m. v London ter bodo tudi tam izdali pozive za prispevanje obubožanim Burom. Pokazati hočejo s tem, da njihova akcija nima Angležem sovražnega namena. — Nekako avtonomijo Albaniji je že nameraval dovoliti sultan, zastopniki veselil pa so ga od tega odvrgli, kažoč na težke posledice, ki bi jih imela taka popustljivost. — Boji med Srbi in Arnavti. Pri Kumanovi Stari (v Srbiji) je prišlo med Srbi in Arnavti do krvavih spopadov. Srbi so imeli baje osem mrtvih. — Angleška šolska novela. Chamberlain je zagrozil z odstopom celega kabineta, ako bi se unijonisti upirali sprejetju šolske novele. — Vojaške priprave v Carigradu. V četrtek so se vršila pri vojnem ministru velika vojaška

posvetovanja. Potem je odšel ekspresni vlak z izvanredno emisijo v vilajet Solun, s katerim so se peljali najvišji člani vojnega sveta. — Zopet »hierc«-aféra. V Dobromilu so zaprli štiri rezerviste, ki so se javili pri kontrolnem shodu z »jestem« namesto s »hierc«. Odvedli so jih uklenjene v garnizijske zapore v Przemysl. — Ruski car je poslal bolgarskemu knezu brzojavno zahvalo za sprejem velikega kneza Nikolajeviča. Zatrjuje ga v brzojavki nespremenljivega prijateljstva.

Dopisi.

Iz Žuženberka. Zasramovalec požrtvalnosti. Ko je Sl. Narod objavil notico, kako je gosp. Žavbij, kaplan, ravnal z vdovo in koliko je računal za pogreb, ga je ista notica silno spekla. Le čudimo se, da ni poslal nikakega popravka. Kaj pa hoče, ko smo mu povedali resnico, ki se nikakor ne more zviti ne z lažjo in ne z Liguorjansko zvižajo. Takoj, ko je prejel isto notico v kuverti, poslano od obravnega društva, tekel je nad vbovo vdovo, in jo na vse možne načine rotill, če je res, da se je nad njo zadiral. Ona mu je povedala v obraz, da se je nad njo zadril, da je imela dvomljive misli o duhovniški ljubeznivosti. Povedala mu je v obraz, da ima on vedno navado, se nad ljudmi tako zadirati, da ne zna prijazno govoriti. Spraševal in rotill jo je dalje, komu je ona tó o njem povedala, ker bi rad dotičnika dobil v roke, ki je njegovo ljubeznivost izročil javnosti. Dobil je nato prav vmesten odgovor, da je marsikomu potožila, kako so gospodje »grobi in usmiljeni.« To je bilo za našega srboritega kaplančeta preveč. Kar skakal je, ko je le to slišal. Vi ste ravno taki kot drugi liberalci. No, potem pa pravite, da so Vam iste dame nekaj darovale, par krajcarjev; če bi k meni prišli, bi tudi jaz dal tistih »60 soldov.« (To so tiste dame, ki so iz človekoljubja zbrale blizu šestdeset kron, ki so isti vdovi pomagale iz največje zadrege.) No, če bi pa meni kaj rekli, bi tudi jaz nekaj od pogrebščine popustil. Ali Vas ni sram g. kaplan da greste o človekoljubnih damah tako govoriti?! Ali so darovale, kakor govorite, »60 soldov«!? Znesek je bil blizu šestdeset kron. Zapomnite si to, vi predrzni blatilec — človekoljubov. No, predrzna nesramnost je, da bi bil on tudi kaj odpustil. Če bi imel kaj srca, ko je prišel v hišo bi rekel: »Nisem vedel, kako je pri Vas, tu Vam vračam nekaj od pogrebščine in prispevam s svojimi denarji nekaj.« Tega ne, ampak kot rjoveč lev je pridrl v hišo zmerjaje. Pa kaj hočemo. Taki so!

Iz Št. Vida pri Vipavi. Naše bralno društvo »Sloga« je navadno kaj tiho in mirno, skoraj bi rekel — preveč mirno. Le malokedaj dá znamenje življenja od sebe, tako, da si včasih nasprotniki že od veselja roke manejo, češ: kmalu izdihne. Da pa še ne mislimo izdihniti tako hitro, kakor bi nekateri radi, dokazuje veselica, katero je društvo vprizorilo v nedeljo 5. oktobra. Veselica se je, za razmere, vladajoče v Št. Vidu,

— Pogovor je trpel dobre četrte ure z istimi očiljaji in končno sem spoznal, koga ošteva moj sosed. Tovariš si ni mogel sezuti škorenj, zato jih je spominjal svojih dobrot, a kakor se je spoznalo — zaman! Naposled se je položil v posteljo obut.

Ko sem kaplanoval na hrvaški meji, so mi pripovedovali ljudje, kako je nekoč tam na Hrvatskem neki plebanuš ganljivo pridigoval: »Ko bi bila vsa drevesa eno drevo, vse sekire ena sekira, vse mlake ena mlaka, in ono velikansko drevo bi stalo ob ti velikanski mlaki, in ta velikanska sekira bi posekala to velikansko drevo, ki bi potem padlo v to velikansko mlako, ljudje božji, to bi bil — štrbunk! — —

V istem kaplanijskem okrožju je živel upokojen učitelj, mož starega kroja, nekdanji dosluženi korporal. Korporal je moral ob času konkordata poučevati tudi krščanski nauk. Ko pa je došel dekan na vizitacijo ter je izpraševal otroke, so ti »sijajno« molčali na vsa njegova vprašanja.

»Kaj pa to pomeni, gospod šumašter, otroci ne znajo nič?« se je čudil dekan.

prav dobro obnesla. Dasi je pihala močna vipavska burja z dežjem, se je vendar zbralo prav mnogo občinstva k veselici. Društvo sme biti zadovoljno tako v moralnem kakor v materijalnem oziru; saj je prinesla lepo število kron čistega dobička.

Pevski program se je izvršil v popolno zadovoljnost občinstva. Le škoda, da je moral prvi tenorist ravno 2 dni pred veselico oditi na svoje službeno mesto in zato ni mogel pri veselici sodelovati, vsled česar so se morali moški zbori odložiti.

Po pevskih točkah se je igrala enodejanska burka: »Brati ne zna«. Igrali so sami domači fantje in domača dekleta, lahko torej rečem, da smo veselico priredili s svojimi lastnimi močmi, kar za Št. Vid ni malenkost. Igralo se je prav dobro, posebno ako se pomisli, da so bili igralci le priprosti kmečki fantje in dekleta, katerih nikdo še nivedel pravilno igrane igre. Vsi igralci zaslužijo v polni meri pohvalo, katera je donela po končani igri od hvaležnega občinstva.

Ugajala je posebno Lenčika, katera je s svojim odločnim nastopom prav dobro pogodila značaj zaljubljenega, pa nekoliko ljubosumne perice. Gospa Ničila držala se je tudi prav pogumno, ter je prav dobro prestavljala gospodinjvo vdovo. Tudi Primož in Stupar sta svoji nalogi v zadovoljnost občinstva izvršila. Torej se je v občini igralo prav dobro, zato pa so poslušalci bili prav zadovoljni z igralci kakor tudi z igro samo.

Po igri se je vršilo šaljivo srečkanje. Dragi pevci in igravci! Dosti truda ste imeli z učenjem tako pevskih kakor igralskih ulog. Trdna volja in vztrajnost sta zmagali. Ako torej hočete, da bode naše društvo napredovalo, vdeležujte se pridno pevskih vaj, kadar vas bode »Sloga« zopet klicala med svoje delujoče člane. Res, truda je mnogo, a po končanem delu je sladka zavest, da ste delali za probujo svojega milega naroda, v obilno zadoščenje in plačilo.

Le obupati nikar! Naj nikdo ne reče: »Saj ne bo nič.« Ne! nasprotno. Vsakdo naj misli: »Veselica mora biti, pa če jo imam sam napraviti.«

Malodušnež še ni nikoli dosegel svojega cilja. Zato rečem: »Pogum, vztrajnost in odločnost!

Slednjič naj se zahvalim, vsem onim kateri so kaj pripomogli k veselici, bodi si z obiskom ali kako drugače, zlasti pa darovateljem obilih in lepih dobitkov, posebno pa še gospodu deželnemu poslancu Iv. Božiču za izdatno denarno podporo. Žal, da gospoda poslanca v kratkem izgubimo iz naše srede. Bog ga živi na njegovem novem mestu! Tudi čitalnice vipavske ne smem pozabiti, ker nam je posodila kulise in drugo za oder. Hvala ji!

Iz Št. Pavla pri Preboldu. Čital sem zadnji dopis iz Št. Pavla. Popotnik sem, in gredoč na sloveči in visoki hrib savinske doline »Mrzlica«, ogledoval sem si tudi lepi kraj in faro šentpavelsko. Prišedši zjutraj na vrhunce, napolnim svoj prazni želodec ter se vsedem, da odpočijejo moji trdni udje, kajti pot je zelo strma in težavna. Ko je solnce izhajalo, vstal sem in ogledoval, kako so se zlati sončni žarki razlili po lepi Savinski dolini. Kakor vsak popotnik, tudi jaz nisem pozabil »rešpektina« in si ogledal najprvo Št. Pavel. Joj, joj! kaj za-

»Pač, znajo prav dobro, a mora se jih inče vprašati; jaz imam svojo posebno metodo«, je pojasnjeval korporalski šumašter.

»Tako? Torej vprašajte po svoji metodi!«

Gospod šumašter se je postavil po vojaško »front« pred svojo drobno gardo ter zavpil prav rezko:

»Habt acht!« (Otroci so takoj vstali raz sedežev). »Wie viel Gott?«

(Otroci enoglasno, krepko, kakor bi usekal:) »Einer!«

»Wie viel Bataillone?«

Otroci: »Drei!«

»Ausmarschieren lassen!«

Otroci: »Gott Vater, Gott Sohn, Gott hl. Geist!«

»Und wie heisst das ganze Regiment?«

Otroci: »Die hl. Dreifaltigkeit!«

»Glejte, g. dekan, otroci že znajo, ali človek mora pač imeti pravo metodo«, je pojasnjeval šumašter. In po takih blazenih časih in po taki metodi se bržkone skomina Jakliču in konsortom.

pazim! Resnica je, gospod urednik, da ste zadnjič poslali hud poper našemu organistu, g. Šmidu. Ali Vam je letal in begal dolgih in suhih krač po Št. Pavlu ter iskal tisti dopis in poizvedoval, katera »marcina« ga je v »cajtenge« dala. Žalostnega in potrtega ga je nazadnje menda potolažila kaplanova postrežnica, fletna vdova, pri kateri naš napredni organist redno opravlja svoje pevske vaje. Saj pa tudi mora tako biti, ker mu je ona sestavila nov pevski zbor iz svojih diletantov. Ona namreč ni iz zadnje moke. (Non che Fissella.) Videla je že dosti sveta, Ameriko, Švico in zeleno morje. Taka, pa taka! Zdaj je tudi voditeljica kaplanovega teatra. Po domače jo imajo za »urnahareo«. Ker pa je že pakrat priredila igro »sv. Nežo«, zato jo sedaj že tudi imenujejo »sv. Nežo«. No, saj je lahko ponosna na takšen »Avancement«.

Ker je pa nastala po dolini velika megla in mi obenem Št. Pavel zakrila, tako bom drugič nadaljeval.

Krenem jo malo na levo. Nakrat zagledam visoki hribček z malo cerkvico in z nekaterimi hišicami. Ta hribček in fara se imenujeta Maria (Reka). Gledam in ogledujem, ter zagledam gosp. provizorja, ki je na vse zgodaj morda preveč v kupico pogledal, ker se je tako repenčil, kakor petelin, nad šentpavelskim bralnim društvom. Vem, da ga to društvo bode kakor trn v peti. No, no, le počasi, gosp. provizor, saj naglica ni dobra, sicer Vas pa jaz kot popotnik opozarjam, da bi Vam ta jeza lahko škodovala in sive lase napravila. Kar Vas ne peče, tega ne pihajte! Vas, gospod urednik, pa prosim, da mi prihranite kotiček Vašega cenjenega lista, da se tudi z gospodom provizorjem enkrat od obličja do obličja pogledava. Mirujte, gospod provizor, in poučujte Vaše »Štajerceve« pristaše, da se Vam ne spridijo!

Črni oblaki zakrili so mi lepi razgled, zato tudi Vam, dragi in cenjeni čitatelji, naprej opisovati ne morem. Kmalu se pa zjasni in pride čas, da Vam še marsikaj opišem, kajti popotnik vidi marsikaj. Toraj na svidenje in še in še.

Popotnik.

Skrivnost življenja.

III.

Zanimivo je, da so posebno mej zamorci pogosti slučaji nenavadnega dolgožitja.

Dr. Emerson, jako odličan znanstvenik, je dognal, da doseže od 100.000 črncev v Združenih državah povprek 2000 oseb starost nad 100 let. Richard je, kakor je razvideti iz njegove »fizične zgodovine človeštva«, prišel do istega rezultata.

Richard je sam spoznal nekaj takih črnih dolgoživcev. Tako Josipa Bona, ki je na otoku Jamajki umrl v starosti 146 let in Roberta Linča, ki je na istem otoku umrl v starosti 160 let. Ravno tako je na tem otoku spoznal dve zamorki: Rebeka Tury je dosegla 140 let, Katarina Hait pa celo 151 let.

Leta 1898 je umrl blizu Londona višji poštar Robert Tylors. Rojen je bil l. 1764. je torej dosegel starost 134 let in kdo ve, kako dolgo bi bil še živel, da ni od radosti zbolel. Kraljica Viktorija je namreč čula o njegovi starosti in mu je poslala svojo sliko z jako ljubeznivim posvetilom. To je starčka tako razveselilo, da je obolel in umrl. Tistim samcem, ki jedva 40 let stari že stokajo, da so za ženitev prestari, bodi za vzgled povedano, da se je Robert Tylors oženil, ko je bil že 108 let star in da je s svojo ženo živel v najlepšem sporazumljenju.

V istem letu, kakor Tylors, je umrla na Angleškem gospa Ana Armstrong v starosti 117 let. Do svoje smrti je mogla čitati brez očal.

Sedaj je menda najstarejša žena gospa Marija Donald v Filadelfiji, ki je letos praznovala svoj 131 rojstni dan.

Pri studiranju o teh podatkih se mora seveda pomisliti, da so moški ravno tako koketni kakor ženske. 40 let stara žena bo vedno rekla, da je pravkar prekoračila 30 leto in 90 let star mož bo rad trdil, da je že 100 let star, a vzlic temu je dokazano, da starost 100 let nikakor ni kaka prav posebno redka prikazen. Tako je na principu tontin sloveča zavarovalnica Caisse-Lafargue, ki je l. 1888. prenehala delovati, izračunala, da je od vsakih 2900 njenih članov jeden dosegel starost nad sto let.

Bilo bi preobširno, ko bi hoteli tu podati statistične izkaze, konstatirati pa moramo uspeh, do katerega so prišli statistiki. Ti pravijo, da se vedno bolj množi število tistih, ki dosežejo starost nad sto let, in sicer da se množi v prvi meri z rastočo kulturo. Pasteurjevi izumi, higijenične uredbe,

triumfirajo antiseptičnih iznajdb in boljše življenje so tiste moči, ki podaljšajo člo veško življenje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. oktobra.

— **Osebnosti.** Iz prav vero-dostojnega vira čujemo, da je deželno-sodni predsednik v Celovcu, gosp. Ullepitsch plem. Krainsfeld že prosil za svoje umirovljenje. — Namestniški tajnik v Trstu, g. Friderik Renner, je imenovan voditeljem okrajnega glavarstva v Poreču.

— **Politično romanje.** Namesto obljubljenih velike demonstracije v Ljubljani prirede klerikalci jutri politično romanje na Sv. Goro pri Gorici. Sedaj se previdno izogibajo vsake hujskajoče besede, da bi se jim vsaj to romanje ne izjalovilo. Kaj posebnega itak ne bo, četudi se duhovniki zelo trudijo, da bi zbornali čim več udeležnikov. Ta duhovniška vna je sicer razumljiva; romanje nese in kolikor več bo udeležnikov, toliko več se bo darovalo »za božjo čast«, to se pravi, toliko bolj bo kupčija. »Soča« pozivlja vse somišljenike po goriški okoličnici in na Kanalskem, ki so imeli voditi liberalne čete na Sv. Goro, naj to opuste, češ, »kranjska teleta niso vredna, da jih greste gledati«. Iz tega »Sočinega« poziva je razvideti, da je bilo na Goriškem že pripravljeno za primeren sprejem političnih romarjev, da pa se je ta sprejem opustil, ker je romanje izgubilo vsak političen značaj.

— **V kaj se vse vtika ljubljanski škof.** Pred nekaj dnevi smo priobčili notico pod naslovom »Huda kramarica«, v kateri je bilo povedano, kako je bila kramarica na Sv. Petra cesti, Marija Suhodobnik, aretovana in odpeljana v zapor, da je odsedela osemdnevni zapor, na kateri je bila obsojena v Novem mestu. Da se ne bo o tej ženi Bog ve kaj mislilo, povemo, da je bila obsojena zaradi žaljenja časti in sicer je bila kontumaci-rana, skrivala pa se je, ker je čakala rešitve prošnje za pomiloščenje. Zanimivo je, da je naš škof Anton Bonaventura tudi v to zadevo vtaknil svoj prečastiti nos, v zadevo, ki ga čisto nič ne briga. Naš škof pa menda misli, da je postavljen tudi nad c. kr. sodišča. Ako kdo zasluži pomiloščenje ali ne, o tem imajo odločati samo postavljena oblastva, naš škof pa živi v veri, da ima on tudi pri pomiloščenjih kako besedo. Kakor smo že omenili, je obsojena kramarica vložila na cesarja prošnjo za pomiloščenje. Škof Anton Bonaventura je to prošnjo podpisal in priporočil. Prošnji se ni ugodilo. Morda je kaj vplivalo to, da so v cesarjevi kabinetni pisarni škofovih prošnj za pomiloščenje precej siti, a tudi, če temu ni tako, je na vsak način skrajno neumestno, da se škof vtika v take zadeve. Kar se tiče žene same, je pa njena usoda taka, da je res usmiljena vredna. O tem bomo prihodnjič kaj povedali.

— **Zloraba spovednice.** »Prekliči! Tako je vpil dr. Šusteršič v razgnanem zasledanju deželnega zbora, ko je Hribar rekel, da duhovščina zlorablja spovednico. Takrat so ogorčeni duhovniki pošiljali proteste Hribarju in zaupnice dr. Šusteršiču. Zakaj? Ker je prvi povedal resnico, drugi pa resnico proglasil za laž. Nešteto krat je ta ali drug napreden list pisal o zlorabi spovednice, duhovščina pa to resnično dejstvo razpjuje za laž in naltolcevanje. Zopet imamo zabeležiti slučaj zlorabe spovednice. V Selcih nad Škofjo Loko župnikuje skrajno fanatični župnik Tomaž Rožnik, o katerega nevenljivih blamažah smo pisali pred nekaj tedni. K temu župniku je prišel na spoved mlad fant, ki je dosti pobožen, se ne meša v nobene stvari in ni vpisan v nobeno društvo. Gotovo tak fant nima posebnih grehov. Vendar je dobil pri spovedi pred Tomažem Rožnikom — »ta suhc«. Fanta je bilo sram in je povedal, da je vzrok za »ta suhc«, ker ni hotel obljubiti, da se vpiše v Marijino družbo. Kaj je tedaj ta slučaj? Ali ni zloraba spovednice, če se koga ne odveže prispedi zato, ker se noče vpisati v to ali ono družbo? Vsak razsoden člo-

vek nam to potrdi. Prepričani pa smo, če bi hotel sprejeti »Narod« popravek, mu Rožnik telegrafično pošlje: Ni res, da sem zlorabil spovednico, ker nisem hotel dati odveze za to, ker ni hotel obljubiti dotični, da se vpiše v Marijino družbo, res pa je, da nikdar ne zlorabljam spovednice, če tudi hujskam oženjene žene proti njihovim zakonskim možem, če nagovarjam ljudi pri spovedi, naj ne hodijo k temu in onemu kupovat.« Pribito: Duhovščina ne zlorablja spovednic, saj sam dr. Šusteršič pravi: »Lažete, prekličite!«

— **Klerikalci in narodni interesi.** S Štajerskega se nam piše: Kolikrat se je klerikalcem že očitalo, da imajo narodnost samo na jeziku, da pa ničesar ne store za naše narodne interese! Kadar je treba iti za narodne zadeve v boj, tedaj se klerikalci vedno poskrrijejo; klerikalci gredo v boj vedno le za interese klerikalizma in za interese svoje bisage. To vidimo tudi sedaj. Vzlic težkim bojem, ki jih imate s klerikalcem, je nastopil »Slov. Narod« neustrašeno in odločno zoper grofa Gleispacha in njegov za slovenski narod tako pogubni sistem. Branil je naše narodne interese, ki so ob enem tudi življenjski interesi klerikalnega našega kmeta, z vna in s tisto odločnostjo, ki jo daje samo pravo rodoljublje, samo resnično in nesebično narodnjaštvo. Kaj pa so storili klerikalci? Noben klerikalec se ne meni za ta težki boj, klerikalci listi molče tako kranjski kakor tudi štajerski, v boj je šel samo »Slov. Narod«. Hvala mu za to in slava kranjski narodni napredni stranki, da nikdar ne pozabi slovenske narodno korist. — Dr. X. Y.

— **Posojilnica v Marenbergu** je bila pri zadnjem obnem zboru »Zaveze slovenskih posojilnic« s sedežem v Celju iz te zaveze izključena. Ta posojilnica je namreč angažirana pri ondotnem konsumu z uprav velikansko svoto, ki je že danes izgubljena. Kako brezvestno se dela pri teh duhovniških zavodih, se vidi prav v tem slučaju. »Zaveza« je silila na to, da bi se posojilnica sanirala, duhovniki, ki imajo posojilnico v rokah, pa se niso udali, nego hodili k dr. Šusteršiču učit se, kako bi to žindro prikrili in ljudi opeharili, samo da sebe obvarujejo vsakega plačila. Konec je bil, da je »Zaveza« to posojilnico izključila.

— **„Slovenec“** se zanima za inseratni del našega lista ravno tako, kakor za uredniški del in zdi se nam, da ga posebno peče množina naših inseratov. — Temu se ni čuditi, ker ima »Slovenec« vedno manj inseratov. Ljudje so namreč prišli do spoznanja, da pomeni inseriranje v »Slovenec« toliko, kakor če bi dotični denar v Ljubljano vrgel, kajti tisto občinstvo, ki se zanima za inserate, ne bere »Slovenca.« Ker pa je »Slovenec« tako prijazen, da se obesi na vsak inseratek, ako more kako ščuvati, naj tudi mi edenkrat osvetlamo kak njegov inserat. Posebno bi lahko kovali kapital iz necega »Slovenčevega« inserata, ki je izšel s prav »čednimi« ilustracijami, a stvar je tako delikatna, da ne moremo o njej razpravljati. Oglejmo si torej drug inserat. »Slovenec« prinaša že mnogo let inserat židovske menjalnice »Merkur« na Dunaju. Židovski denar mu torej prav dobro diši, tako mu diši, da priporoča to menjalnico, dasi ni na posebnem glasu. Kako vrste podjetje je ta po »Slovenec« priporočani, »Merkur« se spozna iz afere židovskega defraudanta Jelineka. Kakor znano, je denarnim podjetjem te vrste prepovedano, izvrševati borzne spekulacije za bančne uradnike. Defraudant Jelinek, ki je bil uradnik »Länderbanke«, je vzlic temu našel nekaj židov, ki so zanj izvrševali borzne spekulacije in mej tistimi sumnimi podjetniki je bil tudi »Slovenčev« »Merkur.« Borzna zbornica je nekatere teh menjalnic, ki so za Jelineka spekulirale, obsodila na jako občutne globe »Merkur« pa še ni prišel na vrsto, ker se še brani, predložiti svoje knjige, očitno je da se boji, da bode iz knjig spoznati čudne zveze »Merkurja« z defraudantom Jelinekom. In tega »Merkurja« priporoča »Slovenec«, tisti »Slovenec«, ki cenzurira inserate in bi gotovo ne sprejel inserata, s katerim se ne strinja. A morda ima pri tem kak poseben namen, saj je

dosti fajmoštrov, ki potrebujejo diskretnih menjalnic, da lahko brez skrbi spravijo v denar kak »med živimi darovane« obli-gacije.

— **Ne navaden pojav.** Včeraj dopoldne, predno je solnce razgnalo meglice, je marsikdo zapazil nenavaden pojav. Vi deti je bilo, kakor bi snežilo, a v prav drobnih kosmičih padale so le bele mušice. Kolikor se spominjajo tisti znani »najstarejši ljudje«, ni bilo še kaj takega videti. Pred nekaj leti je padal rudeč dež — zdaj so deževalo bele muhe — so-li morda to tista usodna znamenja, ki napovedujejo lakoto, vojno in kugo? Priporočamo kaplanu Nadrahu ta pojav kot primerno snov za kako pridigo proti liberalcem. »Rudeč dež in bele muhe ali prst božji«, to bi bila izborna snov za tako propoved, a bojimo se, da je ne doživimo, ker se kaplanu Nadrahu menda prevečkrat prikazujejo — bele miši.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se uprizaro čarobna bajka »Pepelka« s petjem in godbo. Predstava je »par«. V torek in petek bosta tudi dramski predstavi, ker opera pripravlja Albinjevo »Maričon« ter Smetanovo »Prodano nevesto«, v kateri bo gostoval tenor g. Karol Štěpánek iz Brna.

— **Koncert c. kr. komornega virtuoza Frana Ondříčka** v nedeljo, dne 19. oktobra priredi »Glasbena Matica«. Koncert se bo vršil popoldne ob 5. uri v »Mestnem domu«. Umetnik, kateri slovi po celem muzikalnem svetu kot prvak in uzor goslarske umetnosti, bo izvajal sledeči program: 1. Koncert za violino, katerega je zložil francoski skladatelj Saint-Saëns. 2. Beethovenovo romanco v G-duru in Bachov preludij. 3. Eclogue češkega skladatelja Nešvere in lastno kompozicijo Fr. Ondříčkovo »Scherzo«. 4. Slavno Ernstovo ogrsko skladbo »Airs Hongrois«. Klavirski virtuozi Josip Famera igral bo poleg tega Novakovo skladbo, balado »Manfred« in Dvořakovo klavirsko skladbo Thema z variacijami. Natančnejše objave o koncertu slede v prihodnjem tednu.

— **Odbor ljubljanske čitalnice** naznanja tem potom svojim članom, da je mala dvorana v »Narodnem domu« popolnoma renovirana ter služi z današnjim dnevom zopet kot kavarniško zbirališče. Ker bodo našli člani v njej v zimski sezoni prijetno zabavo, nadeja se odbor, da se je poslužijo v mnogobrojnem številu.

— **Slavnost na Grmadi.** Otvoritev zavetišča in novega pota na Grmadi se preloži zaradi deževnega vremena. Dan slavnosti se naznani pozneje. — »Slovensko planinsko društvo«.

— **Od Bohinjskega jezera** se nam piše: Danes sem se sprehajal ob divnem Bohinjskem jezeru. Okolica je res prekrasna, toda žal, da jo tujci vedo bolj ceniti kakor domačini. Ko sem prišel namreč v gostilno ob jezeru, ni nikdo znal slovenski in nekako ironično se mi je na moje slovensko vprašanje odgovorilo: »Wir sind Niederösterreich und können nichts slovenisch«. Tužna nam majka! Robinson.

— **Svoje kljuse izgubil** je bil konjski mešetar Janez Krašovec, ki bi bil tudi za naprej rad največji svetovalec Tomišeljske občine. Radi tega se že sedaj, dasiravno občinsko volitve še niso razpisane, vozari okoli katoliških volilcev ter jih nagovarja, da ga volijo, ako ne županom, pa vsaj največjim občinskim svetovalcem. Tega je Krašovec toliko bolj gotov, ker je pripadnik in somišljenik Tomišeljskega beneficijata Knifca, kateremu je večina katoliških volilcev dolžna. Gorje njemu, ki se mu zameri! — Janez Krašovec se je bil neki kot volitveni mešetar pripeljal v I. in šel v gostilno Š, kjer je dobil več znanih gostov; pri gostilničarki pa je naročil tega »navadnega«, t. j. jeruša (špirita, pomešanega z vodo). Ta je najljubša pijača našega gesta, ki je bil danes izvanredno dobre volje in je z glavo in rokama razkladal svojo modrost zbranim gostom; da je pa pri tem na svoje kljuse pozabil, je lahko umevno. Odzunaj bilo je že temno, ko se je poslovil od svojih poslušalcev. »Šmentaj, kaj bo pa zdaj«, rekel je, ko »luce« (kljuse) ni bilo na prostoru. Gledal je okrog sebe, gledal po ulicah, pov-

praševal, če bi bil kdo njegovo »luce« videl, nihče ni vedel za njo. — Urnih krač jo je sedaj pobral domov, ker se je nadal, da bo »luce« že v hlevu. Toda kako je bil iznenaden, ker je ni našel. Žena jela se je gototiti in ga zmerjati, zakaj ga ni toliko časa domov. Tedaj ji razloži, da so mu »luce« ukradli. Oba se napravita ter gresta s prižgano svetilko nazaj v I. Tu je bilo že vse pri počitku: samo v gostilni Š. gorela je še luč, ker je bilo še par gostov. Tudi naša dva znanca s svetilko sta krenila notri. Zdjaj se je oče Boh razkoračil in se jel hudovati nad domačimi fantini, kakšna je to vas, da še konjska žival nima miru. In bil bi jo skupil, da ni bilo gostilničarke, ker je nekdo že zamahnil s stolom nad njim. Sedaj je oče Boh zatrjeval, da ni tako hudo misli o I.—fantih. Oče Boh, ki je bil od preveč zavžitega »navadnega« sladkoinjen, se je strezoval in v glavo mu je šinila rešilna misel, da je gotovo njegova »luca« pri prijatelju N, kjer je že večkrat bila. In res je bila! Od samega veselja je zaklical: »Luca«, ali si tukaj! o ti moja »luca«, in jo je objel. In bil bi jo še objemal, da ga ni žena opozorila, da je že pozno in da se jima domu muči. — Ta slučaj je pa našega volilnega mešetarja samo v toliko spametoval, da se sedaj ne bo okoli volilcev več vozaril, nego bo kakor pred 3 leti peš hodil, če ravno bi imel še več podplatov raztrgati.

— **Umetniška razstava v Novem mestu.** V »Narodnem domu« v Novem mestu imajo svojo umetniško razstavo, o kateri čujemo jako laskave sodbe. Priredil je to razstavo akademski slikar g. Ivan Vavpotič. Razstavljenih je kakih 60 slik, mej njimi pet slik gđ. Milene Lavrenčičeve, dočim je vse druge naslikal g. Vavpotič.

— **Radeški diletantje** prirede dne 12. t. m. na korist šolski kuhinji v Radečah v »Narodnem domu« v Radečah veselico. Na sporedu je veseloigra v dveh dejanjih »Ministrovo pismo«, spisal dr. Jos. Vošnjak, petje in prosta zabava. Med presledki udarja tamburaško društvo »Kum«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Ker je čisti prebitek namenjem šolski mladini, se preplačila hvaležno sprejemajo. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

— **Razstava grozdja v Krškem.** Pri otvoritvi sodeluje vojaška godba c. kr. 16. pešpolka iz Zagreba. V nedeljo zvečer pa je v bralnem društvu koncert meščanske godbe. Na razstavo je že poslanega mnogo lepega grozdja. Razstavni odbor lahko torej vsakomur postreže z dobrim grozdem.

— **Železnica iz Škofje Loke na kolodvor.** Piše se nam: Kdor se vozi iz Škofje Loke na njeno, 1/2 ure oddaljeno železnično postajo, naveliča se voznje po samih klancih, sedaj navzdol, sedaj navzgor, kjer trpi potnik, kaj šele vprežena živina. Nehote mora se jeziti ptujec in domačin nad nebriznostjo onih, ki so zakrivil, da se nista kolodvor in železnica zgradila bližje Škofje Loke, ki ima sedaj radi tega neizmerno škodo, ker je vsa kupčija z živino prešla iz Škofje Loke v Kranj, kjer je kolodvor poleg mesta. Koliko izletnikov iz Ljubljane bi obiskalo vsako nedeljo Škofjo Loko, ako bi ne trajala voznja z omnibusom toliko časa, kakor na železnici, in bi ne stala skoraj več od železnične. Čulo se je večkrat, da nameravajo graditi od Škofje Loke v ravni črti novo na kolodvor, to je poleg kolovozne poti, katere se poslužujejo sedaj pešci. Ako bi se zgradila ta cesta, odpadli bi vsi klanci na kolodvor ter tudi jako strmi starodvorski klanec proti Kranju, in prišlo bi se v 1/4 uri na kolodvor. Toda ta cesta bi precej stala. Ravno sedaj pa je določen za 14. dan t. m. politični obhod v zvezi z razlastitveno razpravo o napravah za varnost zoper ogenj glede dovlačne železnice od Kamnitnika tik Škofje Loke na kolodvor. Ta dovlačna železnica ima trajati le kaka tri leta, dokler se bo vozilo po nji s Kamnitnika kamenje za tunel bohinjske železnice. Imenovana dovlačna železnica pa bi se zgradila lahko popolnoma v isti smeri, da bi se po preteku voznje za bohinjsko železnico odkupila in rabila za železnico od Škofje Loke do kolodvora. Omeniti moramo, da je promet z ljudmi in blagom v Škofji Loki zelo velik, ker se združujejo tukaj tri velike doline: poljanska, selška in sorška. Ako bi ne bilo nikakor mogoče otvoriti železnice do Škofje

Loke, skuša naj se vsaj doseči, da se po prenehanju dovlačne železnice predela ista za novo krajšo cesto brez klancev od Škofje Loke do sedanjega oddaljenega kolodvora. Na ta dva momenta, da naj bi se gradila dovlačnica, kolikor le mogoče ugodno za poznejšo zvezo državne železnice v Škofjo Loko ali vsaj za predelave v deželno cesto na kolodvor, oziroma v Kranj, opozarjamo in prosimo slav. deželni odbor kranjski, slav. okrajno glavarstvo v Kranju, slav. cestni odbor škofjeloški in vsa županstva v škojloškem sodnem okraju, da delujejo neprestano, zlasti pa 14. dan t. m. pri političnem obhodu v ta namen z vsemi postavnimi sredstvi. — Več škofjeloških občanov.

— **Poročil** se je lekarnar v Tržiču in hišni posestnik g. Vincencij Eggenberger z gdč. Antonijo Dev, hčerko sodnega svetnika g. Deva. Čestitamo!

— **Znani sulčar od Marije Device v Polju** je ujel te dni sulca, kojega glava je močno podobna račji glavi. Zanimivo pri tem nestvoru je tudi še to, da je rep podoben račji nogi s plavalnimi kožicami. Kakor se pripoveduje, vzbujala čudna ta riba veliko pozornost v Polju Marije Device. Daljšega poročila pričakujemo.

— **Iz Postojne.** Provizoričnim učiteljem na tukajšnji ljudski šoli je imenovan absolvirani učiteljski kandidat, g. Fran Silvester.

— **Požar v Trebnjem.** Včeraj v petek krog 9. ure zvečer je začela goriti tovarna za parkete v Trebnjem. Tovarna je last g. Goljevška iz Gorice. Ogenj je bil jako velik in je tovarna z vsemi stroji do tal pogorela. Zgorelo je tudi kacic deset vaganov parket, ki so bile pripravljene, da se odpošljejo. Ostala je pa glavna zaloga in sušilnica za parkete. Na kak način je nastal ogenj, se še ne ve. Sreča je, da so se gasilna društva tako spretno lotila težkega svojega dela. Da ni bilo trebanjske požarne brambore takoj na lici mesta, bi bilo zgorelo še ostalo poslopje. Tudi požarni brambi iz Velike Loke in iz Mirne peči sta neumorno delovali in pomagali ogenj lokalizirati. Nekaj časa je pihala rahla sapa in tedaj je bila za Trebnje in za trebanjsko okolico nevarnost velika, a sapa je kmalu ponehala. Vsa čast gasilcem in Mirne peči, ki so tako hitro prišli na lice mesta, istotako gasilcem iz Velike Loke, osobito pa še trebanjskemu gasilnemu društvu, njega spretnemu vodstvu in neumorno delavnemu moštvu. Kakšen je bil ogenj in kako se je moralo delati, priča okolnost, da so si obžgali roke tisti, ki so držali konec cevi. Škode je 60.000 K.

— **Učiteljske spremembe na Štajerskem.** Nadučitelji so postali: pri Sv. Marjeti niže Ptuja Ivan Žunkovič iz Narapelj, pri Sv. Marku pri Ptujih Michael Vauhnik od Vsehsvetov; v Šent Pavlu pri Celju Josip Fischer iz Mozirja; na Zgornji Ponikvi pri Celju Ivan Koderman istotam in na Pilštanju ondotni učitelj Michael Germovšek. Nadalje so nameščeni za stalne učitelje, oziroma učiteljice: pri Sv. Miklavžu pri Slov. Gradcu Josip Peitler od Sv. Jerneja nad Muto; pri Sv. Mihelu pri Mozirju Iv. Pušenjak od Sv. Križa pri Ljutomeru; v Mozirju Josip Armič iz Sorice na Gorenjskem (dosedaj učitelj v gluhonemnici v Ljubljani); v Žalcu Rajko Vrečer iz Št. Petra; v Velenju Ana Pfeifer od Sv. Marjete pri Ptujih; pri Sv. Križu Ljutomeru Elvira Vipauc od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah; pri Sv. Jerneju pri Poljčanah ondotna začasna učiteljica Marija Bezlag. V stalni pokoj je šel učitelj v Središču Simon Strenkl. V okrajni šolski svet gornjegradski je imenovan kot zastopnik učiteljstva Ivan Kelc, nadučitelj pri Novi Stifci.

— **Mariborska kandidata za deželni zbor.** Ker sta se dosedanja zastopnika mesta Maribora odpovedala mandatom, išče »Deutscher Verein« nove kandidate. Oglasila sta se učitelj Karol Gassareck in mehanik ter obč. svet. Neger. Predsednik je vendar predlagal, da prevzame eden mandat župan ali podžupan. Oba pa sta odločno odklonila. Tudi »samostojno« se ponujajočih se ni sprejelo ter se bo vršilo še eno posveto vanje.

— **Županska volitev v Celju.** Kakor znano, je nedavno tega odstopil

celjski župan Stieger. Kakor se čuje, postane njegov naslednik dosedanji podžupan Julij Rakusch, ki si je s strastnim preganjanjem Slovencev pridobil obilo »zaslug« za nemštvo v Celju.

— **Kap je zadela** ponoči 7. t. m. po vsi Savinski dolini dobro znanega kupovalca hmelja Josipa Rabla. Rajni je dolgo let prihajal v vsaki sezoni kupovat savinjski hmelj in ga bodo Savinčani zelo pogrešali.

— **Političen dvoboj.** V Mitterdorfu na Gorenjem Štajerskem je nemška kmetska stranka te dni priredila shod, katerega se je udeležilo tudi nekaj nemških nacionalcev. Na tem shodu sta se voditelj kmetske stranke baron Rokitsansky in nemški nacionalni poslanec Walz sporekla, da je Rokitsansky pozval Walza na dvoboj.

— **Železnica Sinčavas - Železna Kapla.** Minulo nedeljo, dne 5. oktobra so brez vsake slovesnosti otvorili novo ozkotirno železnico iz Sinčavasi v Železno Kaplo. Ob enakih prilikah se navadno prirejajo posebne slavnosti. Zakaj se ob tej priliki ni zgodilo, nam ni znano. Omeniti moramo pa takoj, da so se tudi ob tej priliki odlikovali, seve — po svoje, naši ljubi Kapelčani! In kaj jih je zbudilo? Da nosi postaja v »nemškem« (kdo se smeje!) trgu Kapla tudi slovenski napis! Tega rahločutni gospodje, ki se štejejo za prave pravcote Pra-Germane, katere je pa povila in zibala poštena slovenska mati, — tega ti mogočni gospodje niso mogli strpeti! V noči od 4. do 5. oktobra je zlobna roka zamazala slovenski napis, občinski odbor prvega vlaka ni slovesno sprejel, kakor je bilo prej baje določeno, in očka župan, znani Niederdorfer, se je celo prav demonstrativno odpeljal s prvim vlakom.

— **Ujedajo se!** »Mir« piše pod tem naslovom: List velikega Nemca Dobernika je zopet enkrat pokazal svojo pravo barvo. V 80. številki se je zagnal namreč v Slovence, ki služijo kakor uradniki na državnih železnicah. Z grozo in trepetom naznanja namreč svojim čitateljem, da se število »slovenskih uradnikov« s Kranjskega »množi na nemških postajah v »čisto nenavadni meri«. Koliko je resnice na tem, mi ne vemo. »Fr. St.« pa so se kar na debelo zlagale že tolikrat, da jim prav nič ne verjamemo več! Mogočno pravi oni listič: »Mi to prikazen natanjko zasledujemo in ne pozabimo od časa do časa opozoriti na posledice«. — Kakor lovski pes zasleduje stopinje divjačine, tako hoče torej častna kompanija »Dobernik, Lakner in drugovi« vohati za +++ Slovenci Kranjci, ki vestno in zvesto služijo državnim železnicam in ki se nič ne vtičujejo v javno življenje! — Gorje nam, če smo mi čitatelje opozorili na delovanje in hujskanje kakega nemškega uradnika, profesorja ali učitelja, ki je hujskal na prav pridrzen način zoper Slovence. Kaj rad nam takrat omenjeni list brusi besede: »Nederer, Denunciation« itd., dasi smo pisali vedno le na podlagi važnih in resničnih podatkov. Vohuni iz nasprotnega brloga pa stikajo za slovenski uradniki, če treba tudi za njih osebnim življenjem, samo zato, ker so dotičniki — Slovenci! Tako početje se mora obsojati samo po sebi!

— **Nesreča na novi železnici Trst-Opčine.** Vsled hude burje je zdrčala lokomobila z enim vagonom na imenovani zobčasti železnici. Vse zaviranje ni nič pomagalo. Vlak je zdrknil s tira ter se zaletel v neko hišico, da jo je podr. Osobe je poskakalo z vlaka ter se rešilo. Edini potnik, ki je bil v vozu, je na glavi hudo poškodovan.

— **Kaj vse je v Istri možno!** V Sv. Vitalu — krajna občina Višnjan — poučuje tamošnjo dečo v italijanskem jeziku neki — čevljar imenom Crivicich. Pa ne misliti, da je to le tako na tajnem! Ne, o tej grdi zlorabi so bile že davno obveščene politične in šolske oblasti. Ali, ker se poučuje v italijanskem jeziku in se tako otroci pripravljajo za gotove »idejale«, molče vsi in se ne gane nikdo. Učni jezik je italijanski — to, da! Ali pretvezno italijanski učenci so hrvatski otroci, deca hrvatskik starišev! Ali ravno zato se ne gane nikdo in vsi puščajo, naj se le krši zakon! Saj je to na korist ita; lijanstva in na škodo hrvatstva v Istri! Kako vse drugače se postopa o sličnih

prilikah s slovenskimi in hrvatskimi zasebnimi učitelji! Strogo po zakonu! Ravno iz poreškega okraja je znan slučaj, ko so naši duhovniki — ki so menda nekoliko sposobnejši, nego kakov italijanski čevljar — privatno poučevali hrvatske otroke, a so jim bile politične in šolske oblasti takoj za petami in so morali šole zapreti. Italijanskemu čevljarju pak — ki poučuje bogve kako, in za plačo — ali v italijanskem jeziku, ne prigovarja nikdo in pritožbe proti njemu spijo — spanje pravičnih!

— **Panorama.** Dunaj in znamenite dunajske zgradbe bomo si lahko ogledali prihodnji teden v panorami. Cerkev sv. Štefana, cesarski dvorec, kapucinska cerkev s cesarsko grobnico, Mestna hiša, vseučilišče, votivna cerkev in več drugih zgradb je pač vredno, da si jih enkrat ogledamo.

— **Prememba posesti.** Hanselnovo hišo v Kolodvorskih ulicah kupil je g. Fran Košenina, mesar v Ljubljani za svoto 27.000 K.

— **Zborovanja.** Črevljarsko bolniško podporno društvo priredi jutri popoldne ob pol 3. uri v Zabukovčevi gostilni na Bregu št. 1 svoj četrtletni shod. — Iste dne ob 4. uri popoldne zboruje v hotelu »pri južnem kolodvoru« skupina avstrijskih železniških uradnikov.

— **Strokovno pekovsko društvo** je imelo v četrtek popoldne ob 3. uri v gostilni »pri kroni« izvanreden občen zbor, pri katerem je bil po utemeljevanju sodruga Škerbica sprejet predlog, da se pekovsko društvo razpusti, da se pa na mesto tega ustanovi podružnica državnega društva pekovskih delavcev v Avstriji. Pri dopolnilni volitvi je bil predsednikom izvoljen pekovski pomočnik Valentin Avbelj.

— **Prodajalka kruha okradena.** Včeraj popoldne je naznanila Marija Bekš, prodajalka kruha na Tržaški cesti št. 1 pri policiji, da so ji bile iz zaklenjene omare ukradene tri hranilnične knjižice, na katerih je imela naloženih 1500 kron in v jedni je bilo tudi spravljenih 300 kron bankovcev. Policija je takoj izvršila poizvedbe po osehah, ki so bile tatvine sumljive. Danes zjutraj pa je Marija Bekš prišla na policijo povedat, da je knjižice in denar našla v postelji pod žimnico. Kako je denar prišel na ta prostor, sama ne ve.

— **Terpinčenje živali.** Danes popoldne pripeljal je neki posestnik na vozu v mesto dva prašiča, katera sta imela nogi tako skupaj zvezani, da jima je kri zasedla. Vrh tega sta sedeli na prašičih dve ženski. Stražnik je posestnika ustavil in naznanil in ta je bil vsled tega kaznovan.

— **Desno nogo spahnila** si je danes popoldne pri pranju od Gruberjevem kanalu delavka Terezija Južina, stanujoča pri Sirku na Poljanski cesti št. 70. Na stopnicah ji je spodrsnilo in je padla.

— **Nezgod.** Anton Hrašovec, 35 let star, delavec na južnem kolodvoru, je pri skladanju sodov dobil sredinec leve roke med dva soda in mu ga je hudo stisnilo.

— **Tatvina.** Antonu Škerlu, hlapcu pri Dovču na Pokopališki cesti št. 19, je včeraj zvečer ukradel 13letni Ivan Jakopin črevlje.

— **Ljubljanski grad** hoče finančni urad dražbenim potom prodati.

* **Najnovejša novice.** Poneverjenje pri posojilnici svetega Venceslava v Pragi znaša tri milijone kron. Zapri so več udov načelstva, med njimi tudi ravnatelja, monsignora Drozda. — Hitra vožnja med Dunajem in Pekinom se uvede trikrat na teden. — Nezgod v rudniku. V premogovniku »Vorwärts« so se uneli plini. Pet rudarjev je mrtvih, štirinajst pa nevarno ranjenih. — Princ esinja ušla. Ruska velika kneginja Helena, soproga grškega princa Nikolaja, je ušla z nekim mladim človekom. Ista kneginja je bila že pred leti ušla z nekim ruskim častnikom, ko še ni bila omožena. Takrat so jo privedli nazaj, častnika pa pregnali v Sibirijo. — Avstrijski uradnik v Parizu oropan. Nekega justičnega uradnika iz Trsta so med vožnjo iz Versailles v Pariz v vlaku napadli neznani zlikovci, ga oropali ter zvezanega vrgli iz vlaka. Roparji so potem poskakali z vlaka ter zbežali. — 100letni rojstni dan obhaja jutri v Omahu ribič Pietro Grassi pri najboljšem zdravju. — Boj med socialisti in policijo. Španske oblasti so dale v

Gibraltaru zapreti socialistični klub. Socialisti so se uprli ter streljali na policaje. Ti so odgovorili s streli ter ubili pet upornikov. — Novi bankovci po 100 kron so začeli izdajati 20. oktobra. Istočasno se pritegnejo bankovci po 100 gld. — Izstopil je iz duhovskega stanu grof Evgen Eszterhazy. Istočasno je vložil proti jezuitskemu redu, kateremu je pripadal, tožbo za izplačilo 800.000 kron, ki jih je izročil redu pri vstopu.

— **Domobranski minister** fom. grof Welsersheimb praznoval bode jutri 50letnico svojega službovanja.

* **Petleten fantič je ustrelil na svojo mater.** V vasi Malo Poriče pri Nahodu na Češkem si je igral 5leten deček mesarja Seidla z nabasanim samokresom, ki si ga je kupil njegov starejši brat. Nakrat se je sprožil samokres in dečkova mati, v nogo težko ranjena, se je zgrudila na tla.

— **Kneginja pretepla služkinjo.** Rimski višji krogi imajo zopet dovolj govort. Kneginja di San Faustino, rojena Jane Campbelle iz New Yorka, je svojo služkinjo tako pretepla, da je morala deset dni ležati. Služkinja je »princezinjo« tožila na plačilo odškodnine. Kneginja San Faustino je soproga kneza Carlos Bourbon del Monte Santa Maria di San Faustino, ki je direkten potomec Henrika IX. kralja Francije. »Knez« si je z ameriškim denarjem opomogel tako, da stanuje sedaj v palači Berberini v Rimu.

— **Bestija v človeku.** V Alberti-Irsz so dobili morilko 78letnega stotnika v p. Kolomann Horvatha, njegovo oskrbnico Julijano Ando. Priznala je svoj čin ter izpovedala, da je vzela ves denar in vrednostne papirje. Skoraj vse je dala morilka nekemu svojemu sorodniku za pogrebne stroške, umrl mu je namreč otrok. Poleg tega pa je izpovedala tudi, da je umorila preteklo leto desetletno dekle, izvabila jo je s semnja v vinograd ter ji je tam odsekala glavo. Na vprašanje, zakaj je umorila otroka, je odgovorila, da je imela pri tem veselje in užitek.

— **Tovarna za bankovce.** V Lisaboni so prišli na sled celi tovarni, ki se ja bavila s ponarejanjem portugalskih in drugih bankovcev. Voditelja so zaprli.

— **Ljubezenska tragedija.** Pred par dnevi so našli na Dunaju oženjenega 33letnega kočijaža Karla G. in njegovo ljubico 21letno prostitutko Adelajdo H. v tesnem objemu mrtva. G. je prišel pred šestimi tedni s svojo ljubico iz Budimpešte na Dunaj, kjer je dobil mesto kočijaža, dočim se je stavila njegova ljubica pod policijsko nadzorstvo ter si je vzela še drugo stanovanje. Kočijaž je izstopil dva dni pred svojo smrtjo iz službe. Zaljubljenca sta se menda zato zastrupila, ker se nista mogla poročiti.

— **Vpliv narave.** Neki Anglež je ujel mladega galeba, morsko ptico, ter ga odnesel na svoj dom v Notingham, kjer se je galeb kmalu privadil. V vrtu je dočel za svojim gospodarjem ter je bil docela zadovoljen zanj v tujem kraju. Nekoč mu je ponudil gospodar morko ribo, prvič od tistega časa odkar so ga vlovili. Hlastno jo je požrl, a takoj je vzletel ter izginil proti morju, ne da bi se vrnil več. Okus in duh morske ribe, s kojim se redijo galebi, sta obudila v njem brezdvomno instinkt k naravnemu njegovemu življenju in galeb se je vrnil k prirojenemu svojemu stanovašiču — k morju.

* **Umor v newyorški sramotni hiši.** V nedeljo je bil v New Yorku umorjen tovarnar strojev, Benjamin Krafft. Bil je ponoči v nekem razupitem »salonu«, kjer se zbirajo vlačugarice, razna sodrga in mladi razuzdanci. Poslovodja je tovarnarja z opojno pijačo upijanil in omamil, ga vlekel v klet, mu tam odsekal glavo, potem pa hotel truplo sežgati. Prej mu je vzel 50 dolarjev. Natak pa je poslovodjo policiji ovadil. Policija je vdrla v »salon«, šla v klet ter našla ondi pekoče se truplo. Glava je skoraj že čisto zgorela in truplo je bilo močno obžgano. Dognalo se je, da je bil poslovodja »salona« bivši ropar in tat, ki je prišel šele nedavno iz ječe.

— **Nova molitev za šolarje.** Mesto »Reggio Emilia« je v rokah socialnih demokratov. Mestni zastop je pred kratkim odredil, da se morajo vsi otroci, ki obiskujejo šolo, na pamet naučiti naslednje, sicer ne bože, a jako pametne zapovedi: 1.) Ljubi svoje šolske tovariše, ker postanejo v življenju tvoji sodelavci 2.) Ljubi znanost, ker je hrana duha; bodi svojim učiteljem tako hvaležen, kakor svojemu očetu in svoji materi; 3.) Porabi vsak dan svojega življenja za kako dobro in koristno delo in sej seme dobrote; 4.) Spoštuj dobre moze in prave žene, spoštuj vse ljudi kot sebi jednake, a ne poklekni pred nikomur; 5.) ne sovraži nikogar, ne žali nikogar, ne poznaj maščevanja, a brani svoje pravice in ne trpi zatiranja; 6.) ne bodi strahopetec, pomagaj slabim, spoštuj, in ljubi pravičnost; 7.) ne pozabi nikdar, da vse, kar je na svetu dobrega, je plod dela, in da krađe delavnemu človeku nje-

gove pravice, kdor uživa dobrote sveta, ne da bi sam delal. —

Japonci in njih sanje. Tudi Japonci so mnjenja, da sanje nekaj pomenjajo, a oni so vedno logični. Ako se sanja mlademu Japoncu, da je bil v družbi žensk tedaj se pripravi, da bo imel denarne izgube; kopelj pomenja prehlajenje, slaba družba bolezen, sestanek z inozemci škoda i. t. d.

Smrt Zole. Voditelja mestnega laboratorija v Parizu, Girard in Ogier sta v družbi policijskega komisarja Cornetta dognala s pomočjo morskih presiščkov in ptičev, da se je Zola res zastrupil s plini, ki so uhajali iz pečnih cevi. Dala sta zakuriti v kaminu Zolove sobe, v kateri sta pustila dva morská presiška in štiri ptiče. Ko so prišli zopet v sobo, sta bila dva ptiča že mrtva in na morskih presiških je bilo tudi opaziti simptome zastrupljenja.

Hišo odnesli. V New-Yorku je poslal posestnik Hardink v svojo hišo tesarja, da bi v podstrešju nekaj popravil. A tesar se je kmalu vrnil ter povedal, da je našel samo klet, hiše pa ne, češ, da jo je bržčas kdo ukradel. »Neumnost! Hišo so nedavno popravili in preslikali, menda ste zašli, pogledajte še enkrat št. 36 na 15 ulici! Hiša je oddaljena le 4 bloke od policijske postaje.« Tesar je šel iznova v dotično ulico, a hiše, ki je imela dve nadstropji, ni bilo; odnesli se je tatovi; samo klet so pustili.

Kalixt knez Poninski. V Lvovu je preminul v sredo na svojem posestvu Czervonogrod Kalixt knez Poninski, član ene najstarejših plemeniških rodbin v deželi. Knez je imel v Lvovu zgodovinsko palačo, koja je nekoč bila last kralja Ivana Sobieskega, a v njej nikdar ni stanoval iz spoštljivosti do slavnega junaka. V svojem življenju je bil knez velik dobrodelnik ter je tudi zdaj zapustil legatate za človekoljubne namene. Doživel je 91 let.

Nesreča na sejmu. Na sejmu v Nižnim Novgorodu je ubežalo iz cirkusa 6 slonov ter dirjalo po ulicah in med sejmari. Nad sto ljudi je bilo od slonov pomandranih.

28 oseb zastrupljenih. V Melrunu je uživalo nedavno 28 oseb pokvarjeno meso; vse so obolele, 9 jih je že umrlo.

Tri zlate poroke v eni rodbini so obhajali pred nedavnim v mali francoski vasi Berrien trije bratje Guémerji. Možeje so stari 82, 78 in 70 let, njih žene 80, 79 in 72 let. Stari zakonski pari so jako zdravi ter so se še „junaško“ vedli pri slavnostni pojedini, ki se je je vdeležila tudi samična sestra ženinov, ki jih že tudi šteje 81 let. Pri pojedini je bilo 23 sinov, a potem še cela kopica vnukov in pravnukov.

Čudno tekmovanje. Champion valčka, Američan Allan W. Biggin je plesal celih 25 ur 33 minut in 10 sekund valček. Stavil je, da prekosi svojega pijanista, češ, da tisti ne premore mu tako dolgo igrati, kakor bo on plesal. Stav je plesalec izgubil.

Zaljubljen se je — v nos. Pred kratkim časom je umrl v Londonu bogat prijatelj gledališča ter je zapustil vse svoje premoženje neki igralki. Oporoka se je glasila: „Prosim miss B-ovo, da sprejme vse moje premoženje, dasi je ono v primeri z onimi čuvstvi, ki jih je izzvalo opazovanje njenega čudavrednega nosa, jako neznatno.“ Ta originalni oboževatelj nosa je zapustil celo pesem, v koji je opeval napustek igralčinega obraza. Miss je oporoko sprejela.

Vegetacija in električna luč. V grudnu lanskega leta je opazoval Couchet na platanah v Ženevi, da tisti vrhovi dreves, ki so bili zvečer obzarjeni od žarkov bližnje električne svetiljke, so ohranili sveže, zeleno listje, dočim je drugo listje že opršelo. To se je opazovalo pri več platanah in v raznih ulicah. Torej električna luč vpliva osvežujoče na rastline.

14 deklic je zgorelo. V Talešču v Besarabiji je bruhnil v dekliški šoli ogenj ter se je s tako hitrostjo razširil, da je 14 šolarčev ostalo v plamenih.

Največje cerkve. Največja cerkev na svetu je sv. Petra v Rimu, v kojoj more priti 54.000 ljudi. Cerkev v Milanu je za 37.000 ljudi, cerkev sv. Pavla v Rimu za 32.000, dom v Kolinu nad Reno za 30.000, cerkev sv. Pavla v Londonu in cerkev v Bolognji za 25.000, mešita sv. Sofije v Carigradu za 23.000, cerkev sv. Ivana Lateranskega za 22.000, Notre Dame v Parizu za 21.000 cerkev v New-Yorku za 17.500, cerkev v Pizi in cerkev sv. Štefana za 12.000, cerkev sv. Dominika v Bologni za 11.400 in cerkev v Monakovem za 11.000.

Policijska morala. V Clevelandu je policaj Prosser bitje, katero nad vse spoštuje dostojnost in moralo. Nedavno je namreč aretiral 18 letno gospodično Rosie Keller, katera je na Bolivar St. po njegovem mnenju svoje krilo — previsoko vzdignila in radovednemu občinstvu pokazala svoje male nožice. V raport na postaji je policaj vključil: „Jenica je na Bolivar St. vzdignila svoje krilo.“ A gospodična je jokaje zatrčila, da je krilo vzdignila radi blata. Policaj baje ni dobil — medalje!

Izstop iz jezuitskega reda. Sin grofa Pavla Esterhazyja, ki se je udeležil madjarske revolucije leta 1848., grof Evgen Esterhazy je pred več leti vstopil v jezuitski red, Jezuitje so ga silili, naj od svoje

rodbine zahteva, da mu izplača njega delež na premoženju. Izplačali so mu res 800.000 kron in ker je grof kot jezuit storil obljubo ubožnosti, je jezuitski red pobasal to svoto. Sedaj pa je grof Esterhazy izstopil iz jezuitskega reda in se odpovedal tudi duhovniškemu stanu. Zahteval je seveda, naj mn jezuitski red povrne omenjenih 800.000 K, a jezuitski general neče denarja nazaj dati, tako da je moral grof Esterhazy nastopiti sodno pot. Kakor se čuje, namerava grof prestopiti k drugi veri.

Smrt psom in mačkam! V Clevelandu je zdravstveni nadzornik dr. Friedrich izdal povelje, katero bode za pse in mačke osodepolno. Zdravnik je namreč ukazal, da morajo pobiti vse pse in mačke onih rodbin, katerih člani so oboleli za kozami, ker so te živali raznašalci bolezni. V Clevelandu je obolelo nad 3000 oseb za kozami.

Novi bankovci. Dne 20. t. m. izidejo novi bankovci po sto kron. Dolgi bodo 165 milimetrov, visoki pa 110 milimetrov. Napis je napravljen v osmih jezikih. Zajedno je finančno ministerstvo odredilo, da avstro-ogrska banka po 31. oktobru l. 1910 ni več dolžna sprejemati in zamenjati bankovce po sto goldinarjev.

Društva.

Vinska trgateg. Jutri, dne 12. t. m. vršila se bode, kakor je bilo opetovano omenjeno, prva trgateg, prirejena po naših narodnih običajih v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“. Naznanili smo že, da vabila niso bila v tem obsegu in redu dostavljena, kakor je to bila dolžnost in želja društva, zatorej prosi odbor opetovano vse prizadete kroge, da mu blagovolijo oprostiti. Glavno delo društva obstoji le v prizoritvi veselice same, da ista, kar se vsestranske zabave tiče, čim sijajnejše uspeje. Obsežna Sokolska dvorana spremeni se čez noč v bujno vinsko gorico z bogato grozdja obloženimi trtami. Godba igra na vrtu vinograda in zbor viničarjev proizvaja nar. pesmi. Starček s spremljevanjem godbe zapel bode: „En starček je živel —“ Župan Zaletu otvori potem trgateg in da prečitati svoje šaljive postave. Po končani trgatvi pije se mošt in starejši vinski pridelki; dobivali se bodo pri sosedu županovega vinograda. Med navadnimi plesnimi točkami pleše se četvorka. Prijatelji narave občudovali bodete obširen vinograd in gorice, ljubitelji pesmic slušali petje, godbo in pristne narodne dovtype, torej zabave ne bode manjkalo. Vstopnina 30 kr. Začetek ob 1/2 8 uri zvečer.

Trgovsko bolniška društvo razpošilja samo nemška vabila za običajno vsakoletno mašo v spomin umrlih članov. Vpraša se slavni odbor, kako opraviči to postopanje. — Več prizadetih društvenikov.

Slovensko trgovsko društvo „Merkus“ vabi gospode člane, ki nameravajo obiskavati letos plesne vaje, k sestanku, ki bo v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo izleti jutri, dne 12. t. m., popoldne ob 3. uri na Studenec pri Dev. M. v Polju ter opozarja vse prijatelje društva in svoje člane, da se isti snidejo v gostilni g. A. Pregelna na Studencu.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ priredi v nedeljo dne 12. vinotoka t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma« gledališko predstavo. Upripori se ljudska igra s petjem v 4 dejanjih »Brat Martin«.

Pevsko-bralno društvo „Skala“ v Kubedu priredi v nedeljo, dne 12. oktobra t. l. v prostorih g. Josipa Udoviča vrtno veselico.

Telefonska in brzojavna poročila.

Milijonska defraudacija v Pragi.

Ropanje duhovnikov v klerikalni posojilnici sv. Vavla.

Praga 11. oktobra. Zgodil se je nečuten škandal. Razkrilo se je velikansko ropanje v klerikalni posojilnici Sv. Vavla. Prvi sled, da so se zgodile defraudacije, se je dobil pred nekaj tedni, ko se je ustrelil prvi uradnik tega zavoda Orth. Takrat se je pokazalo, da je Orth defraudiral kakih 50.000 kron. Vsled tega se je začela revizija te klerikalne posojilnice, ki je popolnoma v duhovniških rokah in osrednji zavod klerikalne gospodarske organizacije na Češkem. Revizija je spravila take reči na dan, da je sodnija vmes posegla. Včeraj sobili aretirani predsednik in dejanjski voditelj te posojilnice kanonik monsignor Drozd, prvi knjigovodja Kohout, drugi knjigovodja

Herzig in v zastavljalnici, ki je bila združena s to posojilnico, nastavljenicenic Heber.

Praga 11. oktobra. V klerikalni posojilnici Sv. Vavla razkrite defraudacije so velikanske. Tagcega škandala še ni bilo na Češkem. Doslej je izkazano, da je ukrađenih blizu pet milijonov kron.

Praga 11. oktobra. Vodstvo klerikalne posojilnice sv. Vavla je popolnoma v duhovniških rokah. Dejanjski voditelj posojilnice, kanonik Drozd, je jeden poglavarjev češke klerikalne stranke. Že kakih dvajset let je prirejal vsakovrstna romanja v Rim in mu je papež podelil red „Pro Ecclesia et Pontifice“. Ta kot uzor pobožnosti in katoliško-narodnega rodoljubja proslavljeni kanonik je pa bil, kakor se je sedaj izkazalo, jeden največjih razuzdancev in jeden najbolj prekanjenih tatov našega stoletja.

Praga 11. oktobra. Preiskava je dognala, da so se začele defraudacije v posojilnici sv. Vavla že pred 20. leti, koj, ko je postal kanonik Drozd voditelj tega zavoda. Drozd, ki je bil prej zelo zadolžen, si je v praški okolici sezidal dve vili, kjer je preživljal sladke urice z lahkomišelnimi ženskami, zlasti z ženami raznih znanih klerikalcev. Ker je pri romanjih, ki jih je prirejal, nadlegoval vsako mlajšo žensko in se je zgodilo več škandalov, mu je nadškof pred kratkim prepovedal prirejevanje romanj.

Praga 11. oktobra. Preiskava je dognala, da se je v posojilnici godilo pravo roparstvo. Vse je kradlo. Kradli so duhovniški voditelji in odborniki in kradli so uradniki. Najbolj je pa kradel kanonik Drozd. Dananjsi češki listi prijavljajo senzacionalne posamičnosti. „Národní Listy“ poročajo, da pred duhovniki v tem zavodu ni bila varna nobena ženska in da so neko dekletce, ki je prišlo v posojilnico, duhovniki kar v uradu posilili. Od ranega jutra sem je pred posojilničnim poslopjem zbranih na tisoče ljudi, ki jokaje zahtevajo svoj denar. Ti nesrečniki so največ delavci in vdove, ki so se dale po duhovniških pregovoriti, da so svoje prihranke naložile v tem zavodu. Ljudje so kar obupani in kolnejo duhovnike, da je groza. Vložne knjižice so jim bile odvzete, denarja pa niso dobili. Reкло se jim je, da izvedo čez 14 dni, če kaj dobe. Mesto je silno razburjeno.

Praga 11. oktobra. Kanonik Drozd je bil danes dopolne zaslišan. Rekel je, da je popolnoma nedolžen in dostavil: Bogin Mati Božja me bodeta rešila. Uro pozneje pa je preiskovalni sodnik pri hišni preiskavi dognal, da je imel Drozd že vse pripravljeno, da bi pobegnul. Našel je namreč skrit kovčeg, v katerem je kanonik pripravil za beg potrebno obleko in pol milijona kron v posojilnici ukradenega denarja. Kanonik Drozd je imel konkubino, ki je živela, kakor milijonarka, kateri je plačeval kanonik ekvipažo in kupil vilo. Imel je pa tudi še več družih razmerij največ z omoženimi ženskami, s katerimi je zapravlil ogromne svote. Sestra kanonikove konkubine je na kanonikovo nakaznico šele pred nekaj dnevi dobila v posojilnici 30.000 K in je s tem denarjem in z raznimi dragocenostmi pobegnula. Drozd neče povedati, kam je šla.

Praga 11. oktobra. Čuje se, da bo aretovanih še več udeležnikov pri defraudaciji, ker se kaže, da se je v posojilnici etabrirala prava tatinska družba. Vsi odborniki-duhovniki kakor tudi uradniki so živeli čez svoje razmere. O tem ni nobenega dvoma, da so uradniki kradli, ker so videli, da kradejo tudi duhovniški voditelji zavoda. Kako se je delalo, se vidi iz tega, da je nižji uradnik, ki je imel plače 3000 kron, imel konja za jahanje in dve metresi, kateri je vzdrževal. Posojilnica ima nadškofa Skrbenskega za pokrovitelja. Mero-

dajni praški duhovniki so že davno vedeli, kaj se godi v posojilnici, a so molčali.

Praga 11. oktobra. Zanimanje za politične zadeve je stopilo v ozadje. Vse je ogorčeno, in sicer proti duhovščini, ker so duhovniki lazili kar po hišah in nagovarjali ljudi, naj svoj denar nalože v tej klerikalni posojilnici. Klerikalna stranka se zaveda, da je to strahovit udarec za klerikalizem, zlasti z ozirom na volitve na Moravskem.

Budimpešta 11. oktobra. Vladna stranka se je razcepila na dva tabora. Jeden tabor stoji na stališču, da se mora nagodba v Cislitvanski parlamentarno rešiti, drugi tabor pa pravi, da je za Ogrsko brezpomembno, če se nagodba v Cislitvanski uveljavi parlamentarno ali s § 14.

Carigrad 11. oktobra. Vlada je poslala v Sofijo protest, ker hodijo ustaške čete čez bolgarsko mejo v Macedonijo in se zopet umikajo na bolgarska tla, če jim preti nevarnost.

Narodno gospodarstvo.

Ogled živine in vladni veterinarski oddelek.

Piše se nam iz trgovskih krogov: Dosedaj smo menili, da je postava glede ogleda živine na kolodvorih za vse jednako veljavna in, da se morajo — in to v prvi vrsti — vladni živinozdravniki, ki izvršujejo ogled, natančno po tej postavi ravhati. Ali motili smo se. Pri vladi, kakor se nam dozdeva, nepoznajo postave, ker na nekaterih dolenjskih kolodvorih ogledujejo živino kakor jim ravno kaže.

Znano je, da vsled vladne (!) naredbe se ne smejo na pr. prašiči prej spraviti v vagone, da jih dotični živinozdravnik pregleda. V novejšem času pa, odkar imajo večinoma vse ogledne vladni živinozdravniki, imajo nekatere stranke v Zatični to prednost, da smejo kar brez vsacega ogleda natovoriti prašiče in še celo take, ki so za izvoz namenjeni, ko moramo zopet drugi se natančno ravnavati po vladnih predpisih. Bog varuj, ko bi brez ogleda le en rep naložili. Koj bi nam vse konfiscirali in „druga instance“ bi kaj hitro dotičnega oglednega zdravnika vtaknila v disciplinarno preiskavo in še celo ogled bi mu odvzeli. Ali je mar predpravica organov druge instance, ki bi imela nadzorovati zakonito vršitev veterinarskih naredb, da sami obstoječe zakone ignorirajo?! Seveda gospodje ne morejo v Ljubljani in po Dolenjskem naekrat ogledovati prašiče, zato si pomagajo na ta način, da kar štacijskemu načelniku brzojavno naroče, da se smejo prašiči brez ogleda nakladati, ker jih bodo že v Ljubljani na kolodvoru ogledali. No, ta naj-novejša odredba je kaj praktična, vsaj je res nespametno, da se ljubljanski vladni organi vozijo na Dolenjsko prašiče pregledavat, ko to delo lahko kar v Ljubljani izvršijo. Le prosili bi visoko vlado, da ta novi zakon javno razglasi, ker menimo, da imamo vsi jednake pravice!

Sicer je pa sedaj na teh dolenjskih postajah, na katerih izvršujejo ogled vladni organi, prava zmešnjava. Vsak dan pride kaki drugi živinozdravnik ogledavat in zadnji čas bi bil, da dobi tudi ta vladni oddelek energičnega šefa, kateri bi napravil tu red, kakor ga že dolgo pogrešamo, vsaj sedanji vet. referent, ki za silo tudi hodi prašiče ogledavat, je po splošnjem mnenju že davno zaslužil kak red in kar je s podelitvijo redu navadno v zvezi.

Poslano.*

Nehajte no! Kmalu. To bo od naše strani zadnje. Potem naj ima g. Perko zadnjo besedo. Naj ima veselje, da je zmagal in svetu povedal, kaka nesreča je za Slovenstvo, da on ni več odbornik našega obč. odbora. Vse prizna. A vmes pride z majhno neresnico. V zadnjem poslanem piše g. Perko, da sem ga jaz nagovarjal, da prevzame županstvo. Res, dosti imam opraviti in pozabi se kaj, ali tega le nisem pregrešil! Lahko se pridušim, da ne! To iz tega razloga: — (g. Perko, Vi silite na to, da se kaj pikrega povedati mora.) — Pred 6 leti so mi dali volilo in obč. odborniki nalog, da pregovorim dr. Šegulo, naj prevzame županstvo, da se g. Perko odpravi. Štiri leta je namreč ta mož županoval in vsa ta leta niso bili obč. računi, recimo milo, — rešeni. G. Poznik jih je par let potem pregledaval, urejeval. Komanda je komanda! Dasi ožji rojak, g. Perko, moral sem. — Teško je šlo z dr. Šegulo, pa šlo je. Še zadnji trenotek pred volitvijo jo je hotel odkuriti dr. Šegula. Mislili smo potem jaz in drugi, da se bo dr. Šegula, kakor družih, poprijel bacil županstva in računili smo, da bo še zdaj prevzel. Ušel nam je. Na g. Perka pa živ krst ni mislil. Obč. računi. — Pa g. Perko piše, da smo

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

neko grdo mahinacijo proti njemu uganjali in seveda tudi jaz, da smo ga kandidirali in potem pastil pustili. Če sem tudi jaz bil ta Machiavelli, potem ga vendar nisem mogel nagovarjati, da županstvo sprejme; taka hudobija pa vendar nisem.

S to neresnico me je g. Perko res ujezil. Hotel me je jeziti, a napravil mi je kaj lepo veselje. Proti koncu poslanega namreč piše, da je Šukljejev projekt, zgradba gimnazije na »grajski njivi«, tako neumen, kakor, če bi kdo nasvetoval, da bi se to poslopje gradilo gori na mestnih njivah, daleč od mesta stran in tam kjer burja še pribitih šindelnov ne pušča na kozolcih in vsako leto tam Bog kak kozolec podere.

Ubogi hofrat, tu ima zahvalnost svojega Perka! In g. Perko je hofratu hvala ležen, mi drugi ne. Nimamo za kaj biti. Smo odplačali, smo kvit in g. baron Schwegel in Fr. pl. Lange sta toliko glede dolenskih železnic storila, da jima moramo Dolenjci res hvaležni biti. Mi torej lahko brez greha glede »grajske njive« in drugega hofratu živce dražimo, ali hvaležni g. Perko tega nikakor ne bi smel.

»Ljubi železo, kakor samega sebe. in kuj svojega bližnjega, dokler je gorak! — Kako lepo veselje mi je g. Perko napravil z navedeno prisposodo! Šuklje je moral, bravši isto, izdihniti: Herr, beschütze mich vor meinen Freunden! — Hvala Bogu, nekaj dobrega vendar ima le-ta pohlevna polemika. Naš graščak v Kandiji jo je le dobil in po jednem prijatelju v mestu. To je hud tobak! Šukljeju, dvornemu svetniku in graščaku prisvajati tako genijaliteto! In to v vsej nedolžnosti. — G. Perko ni premislil, kako bo s to prisposodo plemenite »grajske njive« s purgarskimi kozolci v gradu na Kamnu globoko ranil. — Tu imate roko, g. Perko, zdaj sva pa dobra prijatelja; Vaš instinkt je prišel na pravo pot. Le prisposode so malo prerobate. Hofratu pa očitati — —!

Novo mesto, 10. oktobra 1902.

Dr. Slanc.

Listnica uredništva.

G. Franjo Jošt v Celju. Na Vašo prošnjo. Vam radi potrjujemo, da Vi niste dopisnik našega lista in da tudi niste pisali poročila v »Slov. Narodu« z dne 3. t. m. o »Zaupnem shodu v Celju« Dotični članek smo prejeli iz Savinske doline.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 11. oktobra 1902

Skupni državni dolg v notah	100.75
Skupni državni dolg v srebru	100.65
Avstrijska zlata renta	120.50
Avstrijska kronska renta 4%	100.10
Ogrska zlata renta 4%	120.20
Ogrska kronska renta 4%	97.85
Avstro-ogrski bančni delnice	159.00
Kreditne delnice	885.75
London vista	259.45
Nemški državni bankovci za 100 mark	116.97 1/2
20 mark	23.40
20 frankov	19.04
Italijanski bankovci	95.05
C. kr. cekini	11.30

Žitne cene v Budimpešti

dne 10. oktobra 1902.

Termin.		za 50 kg		K
Pšenica	za oktober	50	7.27	
"	april 1903	50	7.33	
Rž	oktober	50	6.44	
Koruzna	maj 1903	50	5.61	
Oves	oktober	50	5.92	

Efektiv.

5 vinarjev višji.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz-prašek«, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštne povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (12-14)

Neobhodno potrebno blago so štampilje in kavčukove tiskalnice črk in opozarjamo na današnji inšerat največje in najpripravnejše tvrde za razne štampilje J. Lewinsona, Dunaj, I. Adlergasse 7 in Odesa (Rusija) Kanatnaja 12.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepeuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520-33)

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubila. mostu.

Kadar kdo zavzije kako težko prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne mučne bolezni, katere je treba ob pravem času zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bolezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to jako dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje prebavljenje in kot tako je zelo dobro po svojem vplivu znan »dr. Rose balzam za želodec« iz lekarne B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inšerat! b

Darila.

Upravištvu našega lista je poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Rodbina Frana Suša iz Senožec 20 K namesto venca na krsto pokojnega G. Viktorja Česnika, c. kr. davčnega oficijala v Radovljici. — Gospica Franjica Majzeljeva v Belicerkvi 12 K, katere so darovali novomeški rodoljubi pri godovanju Francetov. — Skupaj 32 K. — Živeči!

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 8. Dr. pr. 1206

V soboto, 11. oktobra 1902.

Novost! Novost!

Prikrat na slovenskem odru:

PEPELKA.

Čarobna bajka v šestih dejanjih s petjem in godbo. Spisal C. M. Görner. — Režiser Adolf Dobrovolny. Kapelnik H. Benišek.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2 uri. — Konec pa 10. uri. Pri predstavi sodelujeta orkester sl. c. in kr. pih. polka Leopold H. št. 27.

Prihodnja predstava bo v torek, 14. oktobra.

Umri so v Ljubljani:

Dne 8. oktobra: Franja Stajko, delavčeva hči, 1 mes., Japljeve ulice št. 4, črevesni katar. Dne 9. oktobra: Ivan Drašler, delavčev sin, 2 leti, Streliške ulice št. 15, škrlatica.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206.2 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Vlaga v %
10.	9. zvečer	733.3	15.4	sl. jzahod	oblačno	13 mm.
11.	7. zjutraj	733.8	13.8	brezvetr.	pol oblač.	
	8. popoln.	731.6	17.1	sl. vzhod	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 16.0°, normala: 11.4°

Pri kataru

sapnih organov, kašlju, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarjajo na

MATTONLJEV
GISSHÜBLER
alkalična kislina

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (30-4)

Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči učinek, posebno pospešuje razsluzenje ter je v takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXII. (1902).

Izhaja po 4 1/2 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Zahvala.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ si šteje v ljubo dolžnost, da izreče najiskrenješo zahvalo prebлагorodni gospej dr. Tavčarjevi in vsem častitim narodnim damam, ki so pripomogle k tako sijajnemu uspehu naše veselice dne 5. t. m., dalje vsem gospodom trgovcem za krasne dobrotke, žlasli pa gospodu Mathianu za brezplačno napravo odra za razložbo dobrotkov in sploh vsem, ki so se trudili, da je veselica vsesestransko krasno uspela.

Ljubljana, dne 11. oktobra 1902.

ODBOR

(2499) slov. trg. društva „Merkur“.

Uradnik išče meblovano sobo

s separatnim vhodom takoj ali s 1. novembrom t. l. (2460-4)

Ponudbe na upravištvu »Slov. Nar.«

Od oblasti dovoljen mednarodni živinozdravniški informacijski zavod

Dunaj, I. Vorlaufstrasse 4. (1955-5)

Pojasnila o direktnih dobavnih virih, o krajih prodaje, o stanju živinske kuge itd. Navet in posredovanje. Zahtevajte gratis prospekte.

4 pari čevljev za samo kron 4.90

se le zaradi nakupa večje kvantitete za nizko ceno prodajo. 1 par čevljev za gospode, 1 par za dame za zavezovati z močno podbitimi podplati, najnovejše facone; dalje 1 par gosposkih in 1 par damskih čevljev, toplih in elegantnih. Udobna nošnja. Z najnovejšim passepoilom. Vsi 4 pari za K 4.90. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgot. Pošilja se po poštne povzetju. Zamena dovoljena.

Export obutja Ebersson

Dunaj, XX/I poštni predal.

(2493-1)

Zanimljive knjižice:

Jurija Dalmatina Predgovor k bibliji iz leta 1584. 30 vin. s pošt. 40 vin.
Pravoverni katoličan . . . 10 „
Nasledništvo sv. Petra . . . 10 „
Preslavni evangelij Jezusa Kristusa . . . 10 „
Veselo poročilo 8 števil za 8 „

Izdal in prodaja

Anton Chráska v Českých Budějovicah

Gymnasialni ul. (2399-3)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodni. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-7)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche Gasse 8, Budapest. (2123-6)

Išče se gospica poštna in brzojavna upraviteljica

za 3 ali 4 mesece. Vstop 1. ali 15. nov. Kje? pove upravištvu »Slov. Nar.«

Prodajalka.

Starejša prodajalka, samostojna delavka, večša slovenskega in nemškega jezika, popolnoma izurjena v trgovini z mešanim blagom, želi prevzeti filijalko ali pa vstopiti v primerno službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe prosijo se pod naslovom: št. 100 M. M. poste restante Ljubljana. 2454-2

Iščejo se gospodje

ki želé dobro domačo hrano za primerno ceno. — Sveže se kuha tudi ob 2. uri popoldne, ako se zglasta saj dva gospoda.

Poizvedbe v hiši Gorupove ulice št. 4, pritličje (desno). (2474-2)

Dve lepi sobi

kuhinja, kabinet, jedilna shramba, z uporabo kuhinje za pranje, se dá za november v najem.

Natančneje na Dunajski cesti št. 60. (2465-2)

Učenec

iz dobre hiše, kateri je izvršil vsaj vse 4 razrede ljudske šole, se sprejme takoj v manufaturno trgovino.

Kje? pove iz prijaznosti upravištvu »Slov. Naroda«. (2436-3)

Mesarski učenec

se sprejme takoj pri (2501)

Ivanu Košenina, mesarju v Ljubljani, Marije Terezije cesta 16.

Likanje

se prevzema (2478-1)

v Kladeznih ulicah (v Krakovem) 3.

Gospodična

ki je že 2 leti delovala v odvetniški pisarni, išče službe.

Ponudbe pod naslovom: J. R. poste restante, Ljubljana. (2496-1)

Učiteljica za nemščino

se išče.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravištvu »Slov. Naroda«. (2492-1)

Lokomobila

20 konjskih sil, pri Wolfu zgrajena, mlinarski stroji, žagovne brane, stroji za obdelovanje lesa, vse skoraj novo, se po ceni proda. — Vpraša se pod „E. 44“ poste restante, Vöcklabruck (Gor. Avstrijsko).

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki sastonj. (41)

Restavracija Zelen Restavracija hrib

(Zum grünen Berg).

Vsako soboto, nedeljo in dokler jih bode kaj, izvrstne dobre pečene mesene klobasice (Bratwürsteln), krvave klobase (Blutwürste) in jetrne (Leberwürste).

Za zaliti in si žejo pogasiti je preskrbljeno s pristnim, znano dobrim cvičkom in drugim izbornim finim vinom. Vedno sveže domače Auer-jevo izvrstno marčno pivo.

Postaja električne železnice in dolenski kolodvor, kar se posebno Dolenjem na srce polaga.

Ceno, dobro, prikupljivo.

Na obili poset uljudno vabi s spoštovanjem

(2500-1)

F. Kovač, restavrater.

meblovanih mesečnih sob

s posebnim vhom odda
Fr. Igljč, trgovec s papirjem
Mestni trg št. 11. (2447-3)

Izurjen pisar

ki lahko opravlja tudi službo solicatorja, zmožen obeh jezikov v govoru in pisavi, prosi mesta v notarski ali odvetniški pisarni. Sprejme vsako, če tudi malo plačo.
Ponudbe pod „Št. 60 K“ na upravnishstvo »Slov. Naroda« (2424-3)

Učenke

za izdelovanje oblek se takoj sprejmejo. (2459-2)

Židovske ulice št. 1, II. nadstr.

Državno preizkušena učiteljica

angleškega in francoskega jezika ki je bila več let v Londonu in Parizu, poučuje v teh jezikih.

Zglasiti se je od dne 15. septembra pri gđ.

Olgi Nadeniczek 2034-4
Kongresni trg št. 3, II. nadstr.

Koroški rimski vrec
najfinejša planinska kislavoda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškim, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (16 41)

Dobiva se v večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. Zastopstvo **Fr. Rojnik**, Ljubljana, Pred škofjo št. 22.

Divji kostanj, bukov žir ali zrnje (bukovce), sveže smrekove storže in smrekovo seme, suhe jedilne gobe, sejalni želod, posušen želod, seno, češminje, potem krompir (tudi cele vagone) (2346-3)

kupuje po najvišjih cenah na debelo in na drobno
Jos. Leuz
trgovina z deželniimi pridelki
Ljubljana, Resljeva cesta št. 1.

Najcenejše dobavišče dobrih s 3letnim pisemnim jamstvom.
HANNS KONRAD
eksportna hiša ur in zlatnine
Most (Brux) št. 64 (Česko).
Lastne izdelovalnice za izgotavljanje ur in fino mehaniko.
Dobra nikelnasta remontoarka gld. 375.
Pristna srebrna remontoarka gld. 525.
Pristna srebrna verižica gld. 120.
Nikelnasti budilec gld. 175.
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč tisoč priznalnih pisem. (2758-85)

Ilustrovani katalog zastoj in poštine prosto.

Izšla je brošura:
Obstrukcija v deželnem zboru
ter se dobiva
v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.
Cena 20 vln., po pošti 24 vln., 100 komadov 10 kron.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonbi vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplica, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 25 m zjutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Paris, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 3. uri 35 m zvečer istotako. — Odnos iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:
6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
2 kom. elektnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot

prekrasno **svatbeno in priložnostno darilo**

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v (211-36)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se snezek naprej vpošlje. **Cistilni prašek za njo 10 kr.** Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlček iz pohvalnih pisem. Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.

Kamile Böhm, okrož. in tovarniški avnikzdr.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo **Jurčićeve zbrane spise**, potem **letnike in posamezne tevilke „Ljubljanskega Zvona“** in vse one knjige, katere so izle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

- Turgenjev: **Otol in sinovi**. Roman, broširan à 50 kr.
- **Štiri novele**, broš. à 20 kr.
- Beneš-Tfebizsky: **Bloodne duše**. Roman, broširan à 70 kr.
- Leif ebyre: **Pariz v Ameriki**, broširan à 50 kr.
- Stat. nominis umbra: **Časnikarstvo in naši časniki**, broširano à 40 kr.
- Tolstoj: **Dva romana**, broširana à 70 kr.
- Jelinek: **Ukrajinske dume**, Povest, broširana à 15 kr.
- Halévy: **Dnevnik**, broširan à 15 kr.
- **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.
- **Dve povesti**, broš. à 25 kr.
- Theuriet: **Undina**. Povest, broš. à 20 kr.
- A. Trstenjak: **Slovensko gledališče**, broširan izvod à 1 gld.
- Jurčić: **Listki**, broš. à 15 kr.
- **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.
- Avstrijski patrijot: **„Parteiwesen der Slaven“**, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kočbek, **Pregovori, prilike in rekl.** Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner
knjigotržec
V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Fotografski atelijé
na sv. Petra cesti št. 27
L. Krema.
Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

Klobuke
najnovejše fačone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.

Največja zaloga navadnih do najfinejših **otročkih vozičkov**
In navadne do najfinejše **žime.**
M. Pakič
Ljubljana.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vpošlati.

Epilepsija. (2135-6)

Kdor trpi na padavi boleznih, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva voburo o tem. Dobiva se brezplačno in poštine prosto v Schwann-Apotheke, Frankfurt a./M.

Takoj prodam ali dam v najem svojo prenovljeno

hišo „na Kanalu“

pri Lukovici, v kateri je gostilna in strojarja z vso opravo vred, pod zelo ugodnimi pogoji.

Ker stoji hiša ob državni cesti in ima nekaj zemljišča, je zelo pripravna tudi za druge obrti.

(2469-3) **L. Mlakar v Lukovici.**

Spretnega stenografa

in izurjenega odvetniškega pisarja (2468-3)

sprejmeta v službo s 1. novembrom t. l.

dr. Abram in dr. Ribar

v Trstu, via S. Spiridione št. 3.

Uradno dovoljena (2491)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. — Potnina tukaj. Natančneje v pisarni. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z jako lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dve letna garancija. Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami. 1 jako fina kratvatna igla s simili briljantom, 1 krasen kolijé iz orient-biserov, patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštenu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakovo,

poštino predalo 72, (2482) Ako ne ugaja, se denar vrne.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt

čreveljsko črnilo;

za svetla obutala samo

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se povsodi. C. kr. priv.

tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-22) **Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.**

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazl naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kollzejske ulice šte. 16 (v Trnovem) 42

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč** najprprostejših kakor tudi najfinejših, z zloto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cenl. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Svež, prekajen 2473-2
Renski losos
 se dobi v trgovini delikates
Ant. Stacul v Ljubljani.

Hiša
 z več obrti, kakor: gostilna z žganjetočem
 in špecerijska trgovina ter trgovina s plat-
 nom, se radi bolehavosti lastnika z zalogo
 in opremo takoj da v najem, oziroma se
 prodaja. (2479-2)
 Vpraša se v upravnistvu »Sloven-
 skega Naroda«.

Predivo, suhe gobe,
 vsakovrstno žito
 in sadje ter vse
 deželne pridelke
 kupuje
Anton Kolenc
 trgovec v Celju.
 (2315-9)

Dva tisoč
 mnogovrstnih sobnih palm
 in tudi več tisoč drugih
 sobnih rastlin je zaradi
 pomanjkanja prostora za
 polovično ceno oddati pri
Alojziju Korsiki,
 umetnemu in trgovinskemu vrtnarju
 Bleiweisova cesta št. 1, ali pa v prodaj-
 jalni, Selenburgove ulice št. 5.
 Z odličnim spoštovanjem
 (2420-2) **Alojzij Korsika.**

Tovarna pečij
 in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
 v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
 cesta, Veliki Stradon št. 9
 priporoča vsem zidarskim
 mojstrom in stavbenikom
 svojo veliko zalogo
 najmodernejših pre-
 šanih ter barvanih
 prstenih
pečij
 in najtrpežnejših
 štedilnih ognjišč
 lastnega izdelka, in sicer ru-
 javih, zelenih, modrih, sivih,
 belih, rumenih i. t. d., po
 najnižjih cenah.
 Ceniki brezplačno in pošt-
 nine prosto. (41)

Malo rabljena
vinska tromba
 se prodaja za nizko ceno pri Andr. Druško-
 viča nasl. **Val. Golob-u**, trgovina z že-
 leznino, Mestni trg št. 10. (2332-3)

V najem lahko oddam
več skladišč
 v Lescah št. 3,
 pripravna za trgovce z deželnimi pridelki,
 osobito sedaj ob priliki zgradbe železnice.
 Prodajal pa bi tudi za trgovce proti pro-
 viziji jaz sam. (2421-3)
 Ponudbe naj se pošljejo
Anton Maver-ju
 depoziterju v Lescah.

Kdor potuje v
Gorico
 priporoča se mu nova
kavarna Central
 na Travniku tik sv. Ignacija.
 Lastnik Filip Pečenko, prej-
 šnji hotelier v Pulju. Na raz-
 polago je nad 100 časnikov;
 kava in likerji najboljši, po-
 strežba jako točna, čistoba
 vzgledna, oprema po naj-
 novejših zahtevah, cene kot
 v drugih kavarnah.
 (2475-3)

Naznanilo.
P. n.
 Čast mi je s tem naznaniti Vam,
 da so tudi letos pri nas vinogradi
 krasni, t. j. jako rodovitni, in grozdje
 je zdravo. Jaz posedujem 10 oralov
 vinogradov in se nadejam, da pri-
 delam nekaj sto hektolitrov vina. —
 Zato Vam ponujam grozdje za pre-
 šanje ali pa že prešani mošt ter ga-
 rantiram za čistost in pristnost.
 V slučaju potrebe se izvolite
 obrniti na mene. (2001-22)
 Belježim z odličnim spoštovanjem
Franjo Klešič
 posestnik vinogradov
Jaska na Hrvatskem.

V Lattermannovem drevoredu.
 Le kratek čas!
Razstava velikanskega
morskega kita
 največje dojlke na svetu
 21 metrov dolgega, 355 stotov težkega, vlovljenega
 na norveškem obrežju med Špicbergi in Medvedjim
 otokom dne 1. avgusta 1900. — **Prepariran**
je tako, da nima nobenega duha.
 Posebna razstava obsega 25 raznih
 morskih rib iz morske globočine.
 Pojasnila o lovu morskega volka s harpunami in
 topovi se dajejo vedno.
 Vstopnina 40 vin., vojaki in otroci 20 vin.
 Otvorjeno vsak dan od devetih zjutraj
 do devetih zvečer.
 Z velespoštovanjem
 (2452-5) **ravnateljstvo.**

Postranski zaslužek
 trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delo-
 ljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem
 zastopa **domače** zavarovalne družbe **prve**
 vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste res-
 tante. (1095-23)

Komí
 norimberške stroke se takoj sprejme pod
 ugodnimi pogoji.
 Ponudbe je nasloviti: Poštni predal
 67, Ljubljana. (2451-3)

Učenca
 iz boljše rodbine sprejme takoj v
 modno trgovino (2442-3)
J. S. Benedikt, Ljubljana.

Kupim
 majhen in pripraven, že rabljen, a vendar
 dobro ohranjen
koleselj za ponija.
 Ponudbe pod: **J. V.**, pošta Borov-
 nica, poste restante. (2455-3)

4 pari čevljev
 za kron 4.90.
 Pošljem vsakomur 4 pare elegantnih močnih
 čevljev za jako nizko ceno **K 4.90** in sicer: 1
 par čevljev za gospode, 1 par damskih čevljev, ru-
 javih za zavezovati, z močno podbitimi podplat-
 najnovije fačone, dalje 1 par gospodskih in 1 par
 ženskih modnih čevljev s passepoil, elegantne in
 lahke. Vse 4 pare samo za K 4.90. Pri naročilu
 zadostuje navesti dolgot. Pošilja po poštne
 povzetju razposiljalna trrdka obuval
SPINGARN
Krakov šte. 153.
 Neugajajoče se zamenj ali pa se vrne denar. —
 Zavetje se ne vračunja. (2487)

K sezoni **K sezoni**

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.
 Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovjših sistemov in najnovjše vrste,
 revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munilje, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katero se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu
 najbolje priporočajo.
 Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
 brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno,
 solidno in najceneje.
 Z velespoštovanjem (105-40)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Suchard
MILKA
 čokolada iz čiste smetane
 v tablicah in zvitkih.
 Smetane jako bogata
 mlečna čokolada.
 Najnovjše iz svetovnoslavne
 tovarne za čokolado
PH. SUCHARD. (101)

Št. 34.148. **Razglas.** (2429-3)
 V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno
 naznanja, da so
proračuni o dohodkih in troških za l. 1903
 1.) mestnega zaklada; 6.) mestnega loterijskega zaklada;
 2.) mestnega ubožnega zaklada; 7.) amortizacijskega zaklada mestnega
 3.) zaklada meščanske imovine; loterijskega posojila;
 4.) ustanovnega zaklada; 8.) mestnega vodovoda in
 5.) mestne elektrarne; 9.) mestne klavnice
 že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu
14 dni, in sicer od 4. do 17. oktobra t. l.
 na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.
Mestni magistrat v Ljubljani,
 2. oktobra 1902.

Št. 11911. **Razpis.** (2497-1)
 Podpisani deželni odbor razpisuje
službo okrožnega zdravnika
 1.) v **Petrinji**, z letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K;
 2.) v **Žužemberku**, z letno plačo 1400 K in aktivitetno doklado 200 K.
 Prosilci za ti službi pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru
do 1. novembra t. l.
 ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, av-
 strijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službo-
 vanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.
 Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali
 v kaki bolnici.
Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
 dne 8. oktobra 1902.

Jako elegantna
 * tla! *
 Novo! **Eolin-lak** Novo!
 Izborno pleskanje za tla, stene, pohištvo itd.
 Pokrije vsako
 prejšnje pleskanje!
je najboljšje šamopleskanje za tla!
 Ljubljana: (1929-9)
M. Spreitzer, Stari trg šte. 30.
 Tako se posuši!
 Brez duha! Sveti se
 po enem potegu!
 Najbolj bleščeči!
 Pokrije najbolje prejšnje
 pleskanje!

Neodvisni bodete **Zahtevajte**
 od tiskarja, ako si kupite kak moj tiskalni stroj. S tem zamore
 vsakdo takoj tiskati: vizitnice in naslovne liste, avize, okro-
 nice, uradne pozive, zavitke, vabila k shod-
 dom itd. Tudi je več črk zraven kakor pri
 drugih, v trgovini se razpečavaajočih tiskal-
 nih strojev ter stane (2476-1)
 z vso pritliklino s:
 65 črkami gl. — 70 253 črkami gl. 2.40
 90 " " — 85 351 " " 3.-
 127 " " — 1.20 468 " " 3.60
 140 " " — 1.60 640 " " 5.-
 211 " " — 2.- 809 " " 6.-
J. LEWINSON tovarne na Dunaju, I. Adlergasse 7 in v Odesi (Rusko)
 (Telefon 12179) Kanatnaja 12.
 Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Ceniki zastoj.

Klauer-jev
Triglav
naravni rastlinski liker, izvrstnega
vpliva na želodec (415-197)
se dobi pristen edino le iz glavne zaloge
Edmund Kavčić-a
v Ljubljani.

4 pari čevljev
za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine
za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par
ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi
zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje
1 par moških in en par ženskih modnih
čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi
4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zado-
stuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu
povzetju. (2466-2)

Zaloga čevljev
Jungwirth
Krakov 21. Poštni predal 29.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetniška razstava.
Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.
Poučno in izobraževalno.
Samo do soboto, dne 11. oktobra:
Velezanimiv poset Prage.
Od nedelje 12. do 18. oktobra bo
razstavljeno:

Potovanje po Dunaju.

Zabavno in senzačno
so ameriški
Mutoskopi.
Živi dostojni prizori.
1. slika: Amerikanski dvoboj dam.
2. " Vojaške vaje v skakanju.
3. " Zabava v morskih kopelih.
4. " Amerikanski ekspresni vlak.
5. " Zasačena tatila.
Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2495)

Novo urejena

prva hrvatska tovarna žaluzij,
rolet, lesenih in železnih zatvornic
(žaluzij) in kartonažev

G. Skrbić
Ilica 40 Zagreb Ilica 40
ustanovljena 1889

priporoča svoje na glasu solidne,
točne in cenene

domače proizvode
odlikovane z največjimi
odlikovanji. (288-18)
Moderni stroji! Brez konkurence!
Ceniki gratis in franko.
Popravila točno in ceneno.

Naravna arsen in železo sohrzujoča
mineralna voda

RONCEGNO

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri
anemiji, malariji, diabetes, opešanju možij,
poltnih, živčnih in ženskih boleznih.
Zaloga v vseh boljših trgovinah z mineralno vodo
tu v lekarnah. (1923-6)
Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Sardele sardine

ruske, delikatesne slanike v vinski omaki,
delikatesne slanike v gourmand-ženofovi omaki
sardine v mixed pickles z worchester omako,
dalje kremiki in francoski ženof, karpe,
ananas, dobro ohranjeno, ponuja po ceni in
v najboljši kakovosti

Rudolf Welleminsky & Co.
Iglava na Moravskem.

Mi pošiljamo sardele, karpe, delikatesne
slanike, sardine, ženof in ruske sardine
v steklenicah, vsled česar se blago bolje ohrani
kakor v plehastih ali lesenih ovojih, ruske sar-
dine pošiljamo tudi v najboljši kakovosti po 15,
30, 50 in 120 kg. in je naše blago jako po ceni.
Dobiva se skoro v vseh trgovinah z delikatesnim
in kolonijalnim blagom. (1923-9)

Zahtevajte naš cenik.
Zastopnik za Ljubljano: g. Jožef Zider.

FERSAN-CACAO

je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živca, ter
je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-22)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Ob pričetku zimske sezone si usojam naznanjati slavnemu občinstvu,
da imam v zalogi **najboljši**
trboveljski premog v koscih.
Naročila se natančno izvršujejo. Tudi se odda cel vagon direktno s
kolodvora na dogovorjeni kraj.
Priporočuj se za obilne naročbe bilježim (2477-1)
s spoštovanjem
Ivana Treo
Cesta na Rudolfovo železnico št. 8, v Ljubljani.

Prosimo, gg. kolesarji, blagovolite čitati!
Vsled proti koncu idočje sezije namenil sem razprodati svojo
zalogo še ostalih koles, znamka „Styria“ in „Helical“ letošnjih
modelov, pod lastno ceno. Dana je torej slehernemu najugodnejša
prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.
Isto velja za šivalne stroje in kolesarske potrebščine,
kakor tudi za pneumatike. (114-75)
Priporočam se z velespoštovanjem

Fran Čuden
trgovec in urar na Mestnem trgu.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek
za gospode in
dečke, 42
jopic in plaščev
za gospe,
nepremočljivih
havelokov itd.
Obleke po meri se po
najnovejših vzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlatino in
srebrnino in z vsimi
optičnimi predmeti.
Nikelasta remontar ura
od gld. 1.00.
Srebrna cilindar remon. ura
od gld. 4.—
Ceniki zastoj in franko.
Konkurenčne cene!!!

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
št. 17.

Poštna hranilnica ček št. 849.086. Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,
sprejema in izplačuje hranilne vloge
obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.
Uradne ure od 8-12 dopoldne in od 3-6 popoldne.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
(1882-10) **Dr. M. Hudnik, predsednik.**

Opozorilo!

Dne 4. novembra letos ob 10. uri dopoldne bode c. kr. okrajna sod-
nija v **Krškem** v sodnem poslopu na javni izvršilni dražbi prodajala v konkurzno
maso **Marija Gorišek** iz **Rake** spadajoče legovine vložna št.: 1295, 1446, 1526,
59, 61, 62 k. o. Raka, vsako posebe.
Cenilne vrednosti posameznih legovin so po vrsti: 20820 K; 556 K 66 h; 555 K
36 h; 431 K 70 h; 266 K 40 h in 439 K 44 h.
Najnižji ponudek pri vsakem posestvu je dve tretjini in varščina 10%, od ce-
nilne vrednosti.
Skupila se plačajo v osmih dneh po pravomočnosti razdelilnega sklepa.
Vložna št. 1295 k. o. Raka, cenjena na 20820 K, je nova, za izvrševanje trgovine
zidana hiša na Raki, v prav dobrem stanu, in po svoji legi in stavbi za trgovinski
ali gostilniški obrt izvrstno pripravna.
Krško, dne 8. oktobra 1902.

(2484-1) **Dr. Janez Mencinger,**
upravnik konkurzne mase.

Dovoljujem si vljudno sporočiti, da je dospela
velika izbira najfinejših
glasovirjev
(Stutzflügel)
in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od
najbolje renomiranih tvrdk, ter se isti po znano
nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v
zalogi. Tudi se priporočam za uglašanje glasovirjev in za popravila v mestu
kakor tudi na deželi.
Z velespoštovanjem
FERD. DRAGATIN
uglaševalec glasovirjev in zaprisoženi cenilec c. kr. deželnega sodišča
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 42. (2396-2)

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bieikle in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceneno.
Pneumatik gld. 4-50.

Ustanov-
ljeno **Brata Eberl** leta 1842.
Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica: Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnice.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga šopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega masila za
hrastove peče, karbolinajske itd.
Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo,
najbolje in neprecenljivo sredstvo za likanje
sobnih tal pod imenom „**Rapidol**“
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v la-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo,
klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

ŽIVILA

MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

Maggi za zabelo daje juham, bouillonom, primakam, sočivjem itd. presenetljiv, krepak in dober okus. — Malo kapljic zadošča. — Stekleničice od 50 h naprej.

JUHE v tabletah.

Tableta za 2 porčiji 15 h. Maggi-jeve juhe v tabletah omogočijo hitro samo z vodo izgotoviti krepke in lahko prebavljive juhe. — 19 različnih vrst. —

Konsommé & Bouillon v tobolcih.

1 Consommé-tobolec za 2 porčiji najfinejše krepke juhe 20 h. 1 Bouillon-tobolec za 2 porčiji krepke mesne juhe 15 h. Polije se samo z vrelo vodo in brez vsake primesi je gotovo.

Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.

Dobiva se v vseh kolonijalnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah.

(2480)

Aviso.

Opozarja se na razglas, ki je bil obelodanjen v „Slovenskem Narodu“ št. 222 z dne 27. septembra t. l. glede

prodaje nerabnih stvari potem različnih suknenih, platnenih in usnenih odpadkov pri c. in kr. monturnem skladišču št. 3 v Gradcu.

Natančneje pogoje kakor tudi dotične predmete je mogoče si ogledati pri imenovanem monturnem skladišču. (2350-2)

Ob pričetku zimske sezone

priporočam p. n. občinstvu

svojo bogato zalogo popolnoma suhih drv v meter dolgih polenih ali razžagane in razsekane, ravno tako premog, lesno oglje, stavbni in rezbarski les, dolomit, pesek in sipo, sloveči velenjski brikets

najboljša, najcenejša in najsnažnejša kurjava za peči, ognjišča in industrijo, brez prahu in nesnage, v lepi obliki. (2397-5) Edino razprodajo za vso Kranjsko ima

Ivana Tauzher, Dunajska cesta 47.

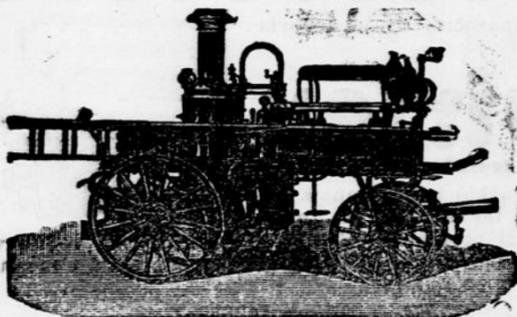
Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor. (279-19) Cenike pošiljamo brezplačno in poštne pristojbine.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljših vrst; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetylen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste — Gasilna društva, občine in poštne kmetovalci-gospodarji plačajo.

Razpis tajnikove službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo

občinskega tajnika

z letno plačo 900 kron in primernim stanovanjem. — Prošnje z dokazili zmožnosti za to službo je vložiti pri podpisnem do konca t. m. Zahteva se znanje slovenščine, italijanščine in nemščine v govoru in pisavi.

Županstvo v Kanalu

dne 8. oktobra 1902.

(2471-2)

M. Zega, župan.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (304-11)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gld.

Avtomati, v koje se vrže 10 vln., za gostilničarje jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

urarju

v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

Poje, se smeje in govori v vseh jezikih.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohišstva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Cudezna svetilka.

Wunderlampe.

A. Agnola

Ljubljana Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip itd. itd. po najnižjih cenah.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschläger, lekarnar in komik

priporoča:

Pristno pripravljeno olje iz hitrovih jeter, prijetnega okusa in dobro delujoče, 1 stekl. 1 K. 1/2, stekl. 70 h. — China zelenača malaga, po izpricnem in najboljšem predprijem avstr. farmakopije, kri čistino in krepčajno sredstvo. — Odvajalne kroglice, 1 zav. 80 h. — Fršek prvi kralj, 1 zav. 1 K. — Dunajske zeleneče kapljice, 1 stekl. 20 h. 6 stekl. 1 K. — Šešica proti kručim oterim in obliži, dobro delujoč, po 80 in 40 h. — Vsa obrveža, kirurgijske in zdravilne potrebitine najbolj po ceni. Oddajalec mnogim bolnikom, zdravnikom in babicam. — Izdelevanje sodovitec, limonade, sokov itd. — Skladišče vseh medicin. specialitet in vseh novih in izpricanih zdravil. — Vse eliksire stare vrstice J. Svoboda ostanejo v voljavi.

Stari trg št. 21. Glavni trg št. 6.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg šte. 32.

Modni kampani Loško sukno.

Ostanki

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

Za jetične. Na zdravniškem kongresu je konstatoval prof. pl. Leyden, da je samo v nemški državi okoli 1.200.000 ljudi stalno bolnih za jetiko, izmed katerih jih umrje na leto okoli 180.000 za to grozno boleznijo. Jetično bolezen povzročajo tuberkulozni bacili, kakor se je spoznalo. Te bacile vdihava vsi ljudje, zakleniti jih ne moremo. Ako pa slučajno veliko ljudi, ki take bacile vdihavajo, ne oboli za jetiko, potem nam to dokazuje, da ima človeško telo spretnost, take vdihane tuberkulozne bacile storiti neškodnimi. Ondi, kjer se sapnik razteguje v fine vejice — tako imenovane „brončije“ — ki vodijo v pljuča, ležita dve žilezi, tako imenovani „bronchial- ali pljučni žlezi“; k čemu pa ti služiti, so učeni zdravniki precej dolgo tuhtali. Zdaj seveda vemo iz preiskavanj dr. Hoffmanna, da ti žlezi pripravljajo čisto poseben sok, ki uničuje boleznino krali, predno morejo iste pričeiti svoje razdijavajoče opravilo v pljučih. Kjer pa oni žlezi vsled podedovane bolezni, slabosti ali drugega organskega motenja ne moreta dati dovolj soka, in kjer so postala pljuča vsled prehlajenja ali prahu ali drugih vplivov občutljiva, tam se morejo vrivati se tuberkulozni bacili vseliti in prej ali pozneje izbruhneta jetika.

Pametna misel je torej našla, da se morata utrditi in ojačiti oni bronchialni žlezi, ako se namerava uničiti tuberkulozne bacile. Tega se je oprijel dr. Hoffmann ter je sam iznašel iz one okrepčujoče snovi pljučnih žlez zdravilo zoper jetiko (kronične katarhe in jetiko), katero je imenoval Glandulén. Glandulén ni nič strupenega pa tudi nič kemično izmišljenega, temveč se napravi iz svežih bronchialnih žlez popolnoma zdravih in pod živnozdravniškim nadzorstvom zaklanih kostrunov — narava sama ponuja nam zdravila zoper bolezni, treba jih je le poiskati. Bronchialne žleze se pri nizki toploti suše v brezračnem prostoru ter stisnejo v tablete. Vsaka tableta tehta 0.25 g. ter obsega 0.05 g razmlinjenih žlez in 0.20 g mlečnega sladkorja, da je stvar bolj okusna. Ako se rabi Glandulén po predpisu, potem povspesuje tek, razvedruje, moč in debelost se množi, izginja pa mrzlica, nočni pot in kašelj — hrakeljni izginejo in človek začne okrevati. Veliko število zdravnikov in zasebnih oseb je potrdilo velikansko vrednost tega sredstva zoper jetiko. — Kjer niso že druga sredstva pomagala, tam je pomagal Glandulén. Glandulén se izdelava v kemični tovarni dr. Hoffmanna naslednikov v Meerane (Saksonsko) ter se dobiva v vseh lekarnah, kakor tudi v zalogi **H. Fragner-ja**, c. kr. dvornega zalagatelja, Praga 203/III, v steklenicah po 100 tablet à 550 K, 50 tablet à 3 K. — Natančne brošure o zdravljenju ter poročila bolnikov pošilja na zahtevanje tovarna gratis in franko. I (2485-1)

Originalni Singer-jevi šivalni stroji
za rodbinsko rabo (3021-8)
in
za vsako stroko fabrikacije.
Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Paris 1900
GRAND PRIX

Začetkom novembra pride ter začne zopet poučevati v plesanju.

Julij Morterra

(2481-1)

„Globus“ čistilni izvleček

čisti bolje, kakor vsako drugo čistilno sredstvo.

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT
Alleiniger Fabrikant
Neueste Erfindung
Nur acht mit
Fritz Schulze
Firma u. Globus
Leipzig.
In rothem Stroße
Gesetzlich geschützt. Made in Germany.
Gold-Medaille Weltausst. Paris 1900
(2227-2)

Stanje hranilnih vlog: 16 milijonov kron.
Rezervni zaklad: nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (13-23)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

Feliks Toman
kamnoseški mojster
Ljubljana, Resljeva cesta št. 30.

Največja zaloga izdelanih nagrobnih spomenikov
in najbogatejša izbira črnih piramid, obeliskov in nagrobnih križev od najlepšega švedskega granita in labradorja. Lastni izdelek. * Najnižje cene. (2301-7)

Priznana najnatančnejše izdelovanje cerkvene umetnih in monumentalnih kamnoseških proizvodov. Stavbena dela vsake vrste. Plošče za pohištvo od raznega marmorja.

600 hektolitrov plešiviškega grozdja ali mošta
in sicer:
muškatelca, graševine, plemenke, kraljevine, moslavca, traminca, zelenike, burgundca, portugizca, frankovke itd.

prodajata iz lastnih vinogradov
brata Fran in Josip Horvat
vinogradarja na Plešivici
zadnja pošta Jaska, Hrvatska.

(2430-2)

Novosti
konfekciji za dame

najnovejše pariške in berolinske modele priporočala po najnižji ceni

Gričar & Mejač
Ljubljana, Brežernove ulice št. 9.

Največja zaloga
oblek za gospode, dečke in otroke in vseh oblačilnih predmetov.

(2498-1)
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke
najnovejši fačone priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt
Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salonskih ur, vse samo dobre do najfinjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edna prodaja monogramov za zaznamovanje perila.

Zaloga grammophonov ki igrajo izrečno močno in natančno.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono se priporoča trgovina s suknenim, platnenim in manufakturnim blagom

HUGO IHL
v Ljubljani v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Važno! Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kornine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurška obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 41

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmilno apno l. t. d. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgova ulice št. 3

Alojzij Kracmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop dvrne trvdke bratov Stingl na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.
Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

Prepričljivo priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Velika zaloga
toaletnega
blaga

ščetec za zobe,
glavnikov, dišav, mila itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche
Ljubljana, pred škofijo 21.

Čedno sobo

brez oprave, v mirni hiši, s popolno lastnim izhodom, išče miren, državen uradnik s 1. novembrom t. l. (2356-3)
Ponudbe pod naslovom: „Soba brez oprave poste restante Ljubljana“.

Prodajalka

izurjena v trgovini špicerijskega blaga, slovenskega in nemškega jezika zmožna, želi spremeniti svoje dosedanje mesto. (2470-3)
Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Dokler ga bo v zalogi!
Pristen

pelinkovec

(Wermut-vino) liter po 80 kr. ima
J. C. Praunseiss, Ljubljana
Mestni trg št. 19.
Zunanja naročila se točno izvrš. (2385-6)

Damski & modni klobuki
najlepši in najnovejši so ravnokar došli!

Klobuki za deklice in otroke
po najnižjih cenah pri

Paulini Recknagel
Mestni trg št. 3. (2378-6)

Klobuki za moderniziranje
se sprejemajo in izgotové najhitreje po najnižji ceni.

Varst. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 140 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepninah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411-2)
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I., Eliščina cesta 5.

Nadomestilo za korsete.

Je absolutno udobno in pravilno, pravi elegantno postavlo. Palčice se dajo odstraniti. Korset se da prati.

Edina prodaja izvornih angleških „Platinum“ anti-korsetov
Alojzij Persché
Ljubljana, Pred škofijo 21.

Trgovina z železnino (2362-3)
Andr. Druškoviča naslednik
Val. Golob
Ljubljana, Mestni trg št. 10

priloga: gumnaté cevi za pretakanje vina in piva, pipe, ventile, zamašne stroje in izvlečke, cemento, tehtnice in uteže, mesoreznice, „Flot“-likala, likala na svitlo in vse druge vrste; peč, štedilnike, predpečnike, posodo za premog, umivalne mize, železno hišno kakor tudi vso kuhinjsko opravo po jako zmernih cenah.

Velika zaloga pristno pozlačenih nagrobnih križev.

„The Mutual“

Društvo za zavarovanje življenja v New-Yorku.
Vzajemna.

Ustanovljeno l. 1842. Ustanovljeno l. 1842.
„MUTUAL“ ima med vsemi zavarovalnimi društvi največje premoženje in je isto samojedina last zavarovancev.
Prometni razvoj v letih 1899, 1900 in 1901.
Stanje aktiv: (2439-2)
dne 31. decembra 1899: 1489 1/2 milijona kron
dne 31. decembra 1900: 1607 1/2 milijona kron
dne 31. decembra 1901: 1741 1/4 milijona kron.
Pokritna glavica za avstrijske zavarovance je vložena pri c. kr. ministrskem plačilnem uradu na Dunaju.
Generalno ravnanje za Avstrijo: Dunaj, I., Lobkowitzplatz 1.

Velik hrup

je najboljši dokaz, da se
v „Angleškem skladišču oblek“
Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3
dobé

narejene obleke za gospode, dame in otroke docela po želji pri največji izbi in najmodernejši in najboljši izpeljavi za čuda nizke tovarniške cene.

Naročila po meri se izvršujejo na Dunaju točno in skrbno.
Blago na izbero na vse kraje brez poštnega povzeta.
F. M. Netschek.
D. Bernatovič, poslovodja. (2488-2)

Dr. Rose balzam
za želodec

iz lekarne
B. FRAGNER-jav Pragi
je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

VARILLO!
Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.
Glavna zaloga: lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornoga dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, oget Nerudove ulice. Velika steklenica 2 K, mala 1 K.
Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoll, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetb, schiäger, J. Mayr. (14-16)

